

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2456
 izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Velja mesečno prejemam
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Mala antanta za Društvo narodov

Govor Lavalov v Zenevi — Nastopil je za sporazum — Pred Puričevim govorom — Pogajanja Francije z Anglijo — Italija gre dalje svoja pota

LAVALOV GOVOR.

ZENEVA, 14. septembra. Ob nič manjšem zanimanju kakor Hoare je govoril včeraj francoski ministrski predsednik in zunanji minister Laval na javni seji plenuma sveta Društva narodov o stališču Francije do italijansko-abesinskega spora. Uvodoma je Laval naglasil zvestobo Francije do načel in dela Društva narodov, kateremu bo ostala vedno zvesta, ker bi vsak prestopek proti tem načelom pomenil tudi rušenje varnosti Francije. Nato se je Laval poklonil Angliji, ki prav tako vztraja na strani Društva narodov in dejal, da ni nobena država z večjim veseljem kakor Francija sprejela Hoarejevih besed. Vendar pa je nato govoril o razočaranju, ki ga je Francija doživela po znanem letošnjem dogovoru v Londonu 3. februarja. Nato je govoril o sporazumu Francije z Italijo z dne 7. januarja letos in naglasil, da hoče Francija ostati zvesta temu sporazumu. Francija, Anglija, Italija in vsi so zvezani s paktom Društva narodov in zato ne sme nihče preko obveznosti. Ako se sedaj dovolj, da se oslabi moč pravil Društva narodov, homo s tem sami povzročili tudi oslabitev lastne varnosti. Francija se je že od prvega trenutka dalje trudila, da bi dosegla mirno rešitev spora med Italijo in Abesinijo. Trudi se tudi še sedaj in nikakor ne veruje, da bi bili že tako daleč, da bi morali opustiti vsako upanje. Francija veruje

v ideale Društva narodov, ki jim hoče ostati zvesta.

KOMENTARJI GOVORA.

ZENEVA, 14. septembra. Lavalov govor je vzbudil tu, kakor tudi v mednarodnem tisku precej različne komentarje. Splošno se smatra, da je Laval govoril precej jasno, toda vendar tako, da bi našel srednjo pot med Italijo in med Anglijo. Namen vsega njegovega govora je bil doseči še v zadnjem trenutku mirno ureditev spora med Italijo in Abesinijo na podlagi posredovanja Društva narodov, ali pa samo Francije in Anglije. Splošno se pa meni, da se zaradi tega položaj ni spremenil in bo Francija kljub temu slejkoprej postavljena pred odločitev za eno ali drugo stran. Vendar se v zvezi z Lavalovim govorom poizkušajo znova največji napori, da bi se dosegel sporazum.

PURIČ BO GOVORIL.

ZENEVA, 14. septembra. Jugoslovanski delegat dr. Purič je obiskal sinoči lorda Edena in razpravjal z njim več časa o ženevskih problemih. Prej pa je Purič konferiral z romunskim delegatom Radulescom in češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem. Z obema je razpravjal o stališču male antante do afriškega spora. Ob tej priliki jima je predložil v odobritev tudi svoj govor, ki ga bo govoril danes v plenumu. Za ta govor vlada veliko zanimanje, ker se splošno pričakuje, da ostane mala antanta zve-

sta načelom, ki jih je poudaril angleški zunanji minister sir Hoare in bo zahtevala strogo spoštovanje določb Društva narodov tudi v italijansko-abesinskem sporu.

ZAKULISNA BARANTANJA.

LONDON, 14. septembra. Pogajanja med Londonom in Parizom se nadaljujejo in bodo najbrže zaključena prihodnji teden, ko bo angleška vlada na svoji seji dokončno odgovorila na francoska vprašanja glede angleške podpore, ki jo Francija zahteva v primeru, da se pridruži stališču Anglije v afriškem vprašanju, pri njenih akcijah v srednji in vzhodni Evropi. Ako bo dosežen med Parizom in Londonom popoln sporazum, se bo Francija v primeru potrebe pridružila tudi sklepu o sankcijah proti Italiji, vendar se vojaških sankcij ne bi udeležila, marveč bi jih prepustila Angliji.

MOBILIZACIJA FAŠIZMA.

RIM, 14. septembra. Fašistična mobilizacija, ki je bila že pred dnevi napovedana, bo, kakor se zatrjuje, izvršena danes popoldne. Splošno se pričakuje, da bo pomenila ta mobilizacija na eni strani demonstracijo proti Zenevi, na drugi strani pa manifestacijo za pričetek vojne proti Abesiniji. Vojaške priprave se vedno bolj pospešujejo in vse se zdi, da se v Rimu prav malo brigajo zato, kaj se dogaja v Zenevi, ker Italija hoče z vojno ne pa z milostjo koga drugega osvojiti Abesinijo.

konec in ostala bo le še samouprava. Najbrže seveda samo na papirju. Nas, stoječe na načelih jugoslovanskega edinstva bi ta preorientacija morala prav za prav veseliti, samo če bi mogli verjeti, da je iskrena in trajna. Tisti, ki so lahko zatajili svoj prejšnji program in se obrnili že doslej skoraj za 180 stopinj, bodo kaj lahko, čim bi se razmere spremenile, napravili spet obrat nazaj. Ljudem, ki jim je vse le faktiziranje za doseglo oblasti, pač nihče ne more zaupati.

Politični ocvirki

Le počasi! »Slovenec« se zaletava v »Jutro« zaradi ugotovitve, da so tudi že dosedanje stranke izdelale načrt o širokih samoupravah, ki ga novo JRZ lahko še najde kje v arhivih vlade, in pravi, da je to slabo izpričevalo za JNS, ko je načrt spravila v arhiv, namesto da bi ga izvedla. Le počasi »Slovenec« gospoda! Tisti, ki so onemogočili JNS izvedbo načrta o samoupravah, še žive in so celo tako močni, da je prav malo upanja, da bi se načrtu, ki ga bo morda izdelala JRZ, godilo bolje.

Čudno. »S« frazami o narodnem in državnem edinstvu, ki jih je »Jutro« Odišej zopet kar cele sklade nakopičil, se sploh ne bomo pečali, ker nam in vsem jugoslovanskim ljudstvom (!) že zdavnaj presedajo,« piše »Slovenec«. Med tem pa izdaja JRZ dan na dan proglose in izjave, v katerih se posebno močno podčrtuje narodno in državno edinstvo.

Tempora mutantur... Pred meseci, ko so bili gospodje bivše SLS še v grenki opoziciji, je »Slovenec« gniljivo pohvalil ljubljansko revijo »Sodobnost« zaradi nje nega slovenstva, sedaj pa, ko je postal glasilo nove JRZ, jo srdito napada. Kako čudna so pač božja pota!

Se že začenja. Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije še ni ustanovljena, toda stari prepriji med marksisti že obstojajo O tem toži njihovo glasilo celo v uvodniku, v katerem pravi, da se vrivajo v snujočo se SZDLJ elementi, ki bi jo hoteli rušiti od znotraj navzven. »Taka je splošna slika«, piše »S« temi fakti pa moramo mi računati. Nič se ni izpremenilo. Ljudje in pojavi v družbi se menjavajo, toda metoda razdirajočega dela ostajajo iste. »Zelo točno! Kako bo neki izgledalo v tej »zvezi« šele tedaj, ko bo že isto ustanovljena? Kakor v zverinjaku...

Okna v svet

NIKOLI VEČ VOJNE S FRANCIJO?

PARIZ, 14. septembra. »Figaro« poroča na podlagi svojega dopisnika z nekimi uglednimi člani nemških napadalnih oddelkov, ki so izjavili trdno prepričanje, da se Nemčija nikoli več ne bo vojskovala s Francijo.

OBSODBE V ALBANIJ.

TIRANA, 14. septembra. Pred izrednim sodiščem v Fieri je bilo obsojenih znova devet vodij zadnje vstaje na smrt, drugi pa so bili obsojeni na večletno ječo. Doslej je bilo v Albaniji obsojenih na smrt že preko 40 vstajšev.

ANGLIJA IN NEMCIJA.

PARIZ, 14. septembra. Tukajšnji listi poročajo, da bi se Anglija v primeru, ako bi ostala v Zenevi osamljena, tesno naslonila na Nemčijo, kateri bi dala najprej 100 milijonov funtov šterlingov posojila, nato pa uvedla akcijo za vrnitev njenih bivših kolonij.

Usodna dirka v tragično smrt

V Zgornjih Hočah se je pri vožnji z avtomobilom smrtno ponesrečil tovarnar Pučelik iz Frama

Danes jutraj je našla neka mlekarica nekako 3 minute od odcepa državne ceste proti Reki na travniku kakšnih 500 metrov od navedene poti razbit avto, v bližini pa mrtveca s popolnoma razbito lobanjo. Truplo je ležalo v mlaki krvi, drobci možgan so se razpljuskali po travniku, bil je grozen prizor. Prednji del avtomobila je bil demoliran, žarnice avtomobila pa so mrtvecu svetile vso noč. Mlekarica je o strašni najdbi takoj obvestila ljudi, ki so se zgrnili okoli mrtvega trupla in razbitega avtomobila. Na lice mesta so prišli tudi orožniki, ki so napravili zapisnik. Dognalo se je, da je smrtno ponesrečen 38-letni Ivan Pučelik, naslednik industrijalca Ivana Böhma v Framu in sin prejšnjega krčevinskega

nadučitelja Pučelika. Na podlagi nekaterih okoliščin in pa podatkov, ki so bili na razpolago, se je pokojni Pučelik vračal včeraj okoli 23. ure v svojim odprtim avtomobilom znamke Fiat iz Reke proti Hočam z namenom, da se vrne domov v Fram. Na omenjenem mestu je iz doslej neugotovljenega razloga trčil ob cestni kamen, kar je postalo za Pučelika usodopolno. Vrglo ga je iz avtomobila. Po legi avtomobila in drugih okoliščinah je sklepati, da se je moral avto prekopicniti in prevaliti preko Pučelikovega trupla. Truplo rajkega bodo pokopali na framskem pokopališču. Rajniki je užival v vseh krogih simpatije in je njegova tragična, prezgodnja smrt zbudila obče sočutje.

Na tavišču domače politike

Lončarjeva slovenska fronta

Slovenski mačkovci organizirajo novo politično gibanje

Izza raznih kulis prihajajo glasovi, da se snuje pri nas v Sloveniji neko novo gibanje, ki se naslanja na dr. Mačka, odnosno na takozvano »Združeno opozicijo«. Vodstvo te nove akcije, ki je znano doslej kot »slovenska fronta«, je, vsaj kakor izgleda, prevzel bivši marksistično orientirani šef prosvetne uprave, prof. dr. Dragotin Lončar. Z njim vred

je zajadral v »slovensko fronto« tudi drugi znani bivši marksist Kocmur, ki je postal urednik novega ljubljanskega tednika »Slovenska zemlja«. Kakor izgleda delata ta dva gospoda v zvezi s slovenskimi mačkovci izza petomajskih volitev, katerim stoji na čelu celjski odvetnik dr. Dobovišek. Na drugi strani je stopilo na isto pot tudi bojovniško krilo

tovarnarja Staneta Vidmarja s tehnikom »Boj«, izgleda pa, da se približuje tudi še neka druga skupina, ki je te dni prevzela prekmursko »Ljudsko Pravico«, katero je izdajal doslej pisatelj Miško Kranjec. Zagrebški »Obzor« poroča o tem v zvezi, da »zaznamuje ta akcija velike uspehe posebno na Štajerskem, v Beli Krajini in v Prekmurju. Dr. Lončarju se je pridružil znaten del slovenske inteligence in je verjetno, da se bo v toku časa to število še znatno povečalo. Kmečki življenjski simpatijami pristopa k tej akciji.« Ker ima s tem gibanjem veliko posla v svojih stolpcih tudi mariborsko glasilo JRZ »Slovenski Gospodar«, je verjetno, da skušajo nekateri gospodje v Ljubljani in drugod res izkoristiti sedanji položaj za ribarenje v kalnem, vendar pa mislimo, da akcija »slovenske fronte« ne bo dosegla dolgotrajnih uspehov in bo ostala kakor vse podobne dosedanje radičevske akcije v Sloveniji le prehodni pojav raznih desperadov in konfuzionistov.

Federalistične metamorfoze

Naša javnost se gotovo še prav dobro spominja, kako so v vrstah sedaj dokončno prostovoljno razpuščene SLS še v ne tako davni preteklosti postavljali neizprosne zahteve po federalistični ureditvi države. Iz tega federalizma se je pozneje, zlasti ob prvih poizkusih za zlitje z radikali in muslimani v novo strankarsko zajednico, rodila avtonomija, čim pa je bila nova stranka formirana, je zamenjala avtonomijo široka samouprava in danes ali jutri bo tudi »široke-

Mariborske novice

Šola kralja Aleksandra v Mariboru

Jutri bo slovesno blagoslovljen temeljni kamen nove šole v magdalenskem okraju, ki bo najlepša in najmodernejša v državi — V njej bo prostora za 1200 učencev in učenk

Tako slovesnega in pomembnega dogodka, kakršnen bo jutrišnja slovesna blagoslovitev temeljnega kamna za novo šolo kralja Aleksandra, osvobojeni Maribor še ni doživel. Jutrišnji dogodek bo ovekovečen v kroniki našega obmejnega mesta. Tem pomembnejši pa bo zato, ker bo mestna občina zgradila novo šolo v trajen spomin blagopokojnemu kralju heroju. Listina, ki se bo vzdala v temeljni kamen, bo pričala poznim rodovom, da je zgradila mestna občina mariborska novo šolo v težavnih razmerah, imajoč pred očmi nujne potrebe kulture in omike ter ljubezen njega, ki nas je zedinil.

Nova šola bo stala v osrčju magdalenskega okraja, in sicer na kompleksu, ki ga oklepajo Betnavska, cesta, Magdalenska ulica in nova Poljska ulica. Zgrajena bo po modernih načrtih mestnega inženjerja in arhitekta g. Jaroslava Černigoja. Iz njegovih načrtov je razvidno, da bo novo šolsko poslopje najlepše in najmodernejš v vsej državi. Aksonometričen pogled nam nudi naravnost božanstveno stvarstvo sodobne tehnike. V naravi začasno vsa monumentalnost novega šolskega poslopja ne bo prišla prav do izraza, ker je kompleks v obliki trikotja pred poslopjem že deloma zazidan. Zato je projektant inž. arh. g. Černigoj priporočal odkup poslopja na omejenem trikotju, ki ga je spremenil v ličen park z nizkim nasadom, v katerega podaljšani osi bi bil glavni vhod na slavnostno dvorišče šolske zgradbe. Ko se bo uresničil tudi ta načrt, bo dobil naš Maribor najlepši prostor v svoji sredi.

V novi zgradbi bosta dobili svoje prostore deška meščanska in dekliška osnovna šola. Zidani bosta ločeno, vendar tako, da bosta tvorili enoto. Nova zgradba bo dvonadstropna. Zahodni trakt je določen za dekliško osnovno šolo, vzhodni pa za deško meščansko šolo. Dekliška osnovna šola bo imela 12 razredov, v katerih bo prostora za 600

učenk. Vsak razred bo imel svojo oblačilnico, nadalje bosta v šoli 2 kabineta za učila, pisarne, konferenčna soba, čitalnica, čakalnica, ogrevalnica, delavnice, šolska kuhinja in jedilnica ter stanovanje za upravitelja in slugo. Predviden je še tudi večji prostor, uporabljen za stalne šolske razstave, muzej ali kaj podobnega. Deška meščanska šola bo imela 10 razredov z oblačilnicami, 2 risalnice, 2 delavnice, fizikalno učilnico s fizikalnim in kemičnim laboratorijem, razne kabinete, knjižnico, pisarne, šolsko kuhinjo z jedilnico, stanovanje za ravnatelja in slugo, pri telovadnici pa še posebne oblačilnice s prhami.

Med obema šolskima traktoma bo prostorno slavnostno dvorišče s spomenikom na sredi. Pogled na dvorišče bo skozi mogočna železna mrežnata vrata velikih dimenzij s kraljevim monogramom. Mimo slavnostnega dvorišča, kjer se bodo zbirali učenci in učenske ob slavnostnih dneh, bo imela vsaka šola svoje lastno, veliko in lepo dvorišče. Obe šoli bosta imeli skupno velikansko telovadnico z letnim telovadiščem. Posebno veličastnost zgradbe je projektant ustvaril z glavnimi vhodom na slavnostno dvorišče, ki bo v zarezi med obema monumentalnima, iz pohorskega granita zgrajenima krožnima nastavkoma, v katerih so stopnišča. Telovadnica bo ležala centralno in bo imela razen šolskih vhodov še poseben vhod za morebitne društvene in druge šolske prireditve. Oba šolska vhoda v telovadnico sta direktna.

V obeh šolah bo prostora za približno 1200 učencev in učenk. Ko se bodo prihodnje leto odprla vrata obeh novih šol, bo pereče meščansko-šolsko in osnovno-šolsko vprašanje v Mariboru rešeno. Z novimi šolami bo mestna občina pač najlepše in najdostojnejše počastila spomin našega pokojnega kralja, sebi pa bo postavila trajen spomenik, na katerega bo laiko po vsej pravici ponosna.

Evropski arheologi se poslavljajo

Večinoma so že odpotovali na svoje domove, drugi pa pojdejo v Južno Srbijo

Pod vodstvom univerzitetnega prof. dr. Sarie, konservatorja dr. Steleta, doktor Ložarja in banov. arhivarja prof. Baša so si včeraj znameniti evropski arheologi ogledali arheološke in zgodovinske zanimivosti mariborske okolice, popoldne pa zanimivosti zgodovinske vrednosti našega Maribora. Učenjaki so se naravnost navdušili za naše kraje in značilnosti. Sinoči so bili gostje banovinske in sadjarske šole, kjer jih je pri srčno sprejel in pozdravil ravnatelj g. Priol v slovenskem in nemškem jeziku. Za prisrčnost se je zahvalil eden od navzočih udeležencev. Znani mariborski zgodovinar višji sodni svetnik g. doktor Travner pa je v duhovitem nago-

voru naglasil velik pomen obiska evropskih arheologov in izrazil željo, naj bi odnesli iz severnega dela naše domovine najlepše vtise.

Ker so se madjarski arheologi in znanstveniki odpeljali že včeraj popoldne z brzovlakom v svojo domovino, niso danes njihovi ostali tovariši privedli izleta v obmejni St. Ili. Nekateri nemški in drugi znanstveniki pa so še ostali v Mariboru in se odpeljejo drevi v spremstvu našega univerzitetnega profesorja dr. Sarie in arhivarja prof. Baša v južne kraje naše države, kamor jih je povabil Nj. Vis. knez Pavle. Del udeležencev pa se v teku današnjega dne vrne v svojo domovino.

Velika afera s šestintridesetimi oškodovanci

Drzen slepar nabiral prispevke za knjigo o pokojnem kralju — Nabral že 150.000 dinarjev — Oškodovanci sami imoviti ljudje — Slepar aretiran in zaprt v Celju — Tudi v Mariboru mnoge žrtve — Nasedel je tudi zagrebški nadškof

Pred meseci se je pojavil v raznih mestih dravske in tudi savske banovine neki Peter Bank iz Sarajeva ter se predstavil za pooblaščenega nabiralca prispevkov za obširno ilustrirano knjigo o blagopokojnem našem kralju. Povsod se je predstavil pod imenom Vladimir Marković in ker je znal proprično govoriti ter je šlo za aktualno narodno stvar, so mu ljudje brez nadaljnjega nasedali. Tokom mesecev je slepar nabral že veliko vsoto 150.000 dinarjev, kar bi vsakakor zadostovalo za omenjeno knjigo, ki pa ne bo nikdar izšla, ker je bil to le sleparski podvig sedaj aretiranega

Banka. Zlasti je nasedel mednarodnemu sleparju Zagreb, kjer so vsi imovitejši krogi dajali izredno visoke vsote, ponekod po 15 tisočakov. Med oškodovanci so samo uplivne in zelo ugledne osebnosti ter je tudi zagrebški nadškof nasedel premetenemu goljuhu. Ko je v savski banovini nabral že skoraj 100.000 dinarjev, je prišel v dravsko banovino in tu nadaljeval svoje početje. Ker seveda Maribor noče zaostajati za drugimi mesti, kar dar gre za kako akcijo, so se tudi pri nas našli mnogi, ki so gladko nasedli Petru Banku, ki pa je bil v našem mestu zdej Marković, pa zopet »Nikolič«. Tudi pri

Združena sokolska društva v Mariboru

Maribor-Matica, Maribor I, Maribor II, Pobrežje, Maribor III. Košaki, Krčevina, Studenci in Tezno, priredijo v nedeljo 22. septembra 1935

VELIK JESENSKI JAVNI NASTOP

na telovadišču Sokola na Teznu — Začetek ob 15. (3. uri pop.)
Po nastopu VELIKA NARODNA VESELICA
Z DRAVO!

nas je ofrnal same imovite ljudi. Kar tekmovali so, kdo bo dal več tisočakov in so mnogi dajali po 10.000 dinarjev, takih, ki so dajali po 3 in 5000 dinarjev, je pa na desetine. Pod 3000 ni nihče dal, tako da si je slepar nabral preko 150.000 dinarjev. Končno pa so Banku le prišli

na sled ter ga v Celju aretirali in je sedaj v zaporih celjskega okrožnega sodišča. Mariborska policija poziva vse one, ki še niso javili, da so oškodovani, da javijo natančno škodo, ki je prav gotovo večja kakor pa 150.000 dinarjev.

Lastno hišo zažgal

Požar pojasnjen po petih letih radi družinskih preprirov — Mož, žena in hčerka na zatožni klopi — Mož in hčerka oproščena — žena obsojena — Tudi zavarovalnina je splavala po vodi

Včeraj je bila pred tukajšnjim malim kazenskim senatom zanimiva obravnava, ki je trajala do 12.15. Senatu je pred sedoval s. o. s. dr. Tombak, prisednika pa sta bila s. o. s. Kotnik in s. o. s. Kolšek, obtožbo pa je zastopal državni tožilec Sever, zagovornik ex offio dr. Šnuderl. V obtožnici se navajajo sledeča dejstva. Kozljanovičevi so prišli leta 1913 v Maribor. Pred izbruhom svetovne vojne so si postavili na Boču nad Selnico ob Dravi hišico. Krošnjar Kozljanč je dejal predno je šel v vojsko: »da sem vsaj hišico zgradil, da bodo imeli moji kje spati.« Ta hišica je zgorela 16. maja 1930. Radi vzroka tega požara so se preiskave sicer vršile, niso se pa doglali pri tem nikakšni konkretni dokazi, dokler niso izbruhili v družini medsebojni prepri, ki so po 5. letih vse pojas-

nili. Posledica je bila, da so se včeraj morali zagovarjati pred tukajšnjim okrožnim sodiščem Kozljanč Ivanu ter njen mož Ivan in hčerka Marija radi obtožbe, da so sporazumno zažgali hišo, da bi prišli do zavarovalnine. Potek razprave je pokazal krivdo Ivanke Kozljanovičeve, ki jo je senat obsodil na 8 mesecev strogega zavora in 300 dinarjev denarne kazni, dočim sta bila Ivan in Marija Kozljanč oproščena. Zanimivo pri vsem tem je, da niso Kozljančevi od zavarovalnine sploh ničesar dobili, ker je bil ves zavarovani znesek na urgenco raznih upnikov zarubljen. Tako so ostali Kozljančevi brez hiše in brez denarja. Obsodba Ivanke Kozljančeve se je izvršila na podlagi njenega priznanja, da je hišo sama zažgala.

Zborovanje privatnih nameščencev

je bilo v petek zvečer v kazinski dvorani. Na zborovanju, ki je bilo protestno, je bilo govora o interesih zasebnega nameščentva, ki si hočejo v obrambo v teku 30 let priborjenih pravic zjamčiti te pravice, ki naj se sedaj z nameravanju načrtom ukine. Omenjeni načrt je prišel sedaj radi potrebnega obravnavanja v roke delojemalskim in delodajalskim zbornicam. Govorniki so opozarjali na nevarnost, ki pretijo zasebnemu nameščenstvu s tem osnutkom. Če bi se ta osnutek uresničil, bi bilo zasebno nameščentvo izročeno na milost in nemilost delodajalcem. Izgubilo bi odpovedni rok, pravico do odpravnine, pravico do letnega dopusta in 13. plače, razen tega bi bil ogrožen tudi nedeljski počitek. Govorniki so pozivali zborovalce, da se čvrsto organizirajo v svojih stanovskih organizacijah. Navzoče zasebno nameščentvo je s protestom vzelo na znanje izvajanje govornikov ter se je sklenilo, da se pošlje na vsa merodajna mesta zadevna resolucija sledeče vsebine:

Trgovski in privatni nameščenci (ke) vseh strok, zbrani na javnem shodu dne 13. septembra 1935 v prostorih Kazine v Mariboru, odločno odklanjajo predložen načrt pravilnika, ker ta ne odgovarja duhu zakona, niti ne ščiti že pridobljenih pravic trgovskih in ostalih privatnih nameščencev. Na shodu zbrani nameščenci (ke) se pridružujejo mnenju, katerega je po omenjenemu načrtu podala Delavska zbornica v Ljubljani. Shod apelira na vse Delavske zbornice v državi, kakor tudi na vse nameščence in delavske strokovne organizacije, ter na vse merodajne faktorje, da napravijo vse potrebne korake in zastavijo ves svoj vpliv, da se predloženi načrt pravilnika umakne in da ministrstvo za trgovino, obrt in industrijo — dogovorno z ministrom za socialno politiko in narodno zdravje predloži nov načrt, ki bo odgovarjal duhu zakona in ščitil vse, na podlagi zakona o trgovskih nameščencih z dne 16. januarja 1910 že uživajoče pravice, katere so po predloženem načrtu ogrožene. Vsi privatni in trgovski nameščenci se vabijo, da pristopijo v obstoječe svobodne strokovne organizacije in podpirajo vse akcije Delavskih zbornic, strokovnih organizacij, ka-

kor tudi morebitne akcije drugih korporacij, ki se bodo podvzele za zaščito pridobljenih pravic vseh privatnih in trgovskih nameščencev Jugoslavije. Privatni nameščenci (ke) odločno zahtevajo, da minister za socialno politiko in narodno zdravje čimprej razpiše svobodne volitve za OUZD, TBPD in Merkur ter volitve za Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani, da bodo te socialne ustanove upravljali in za nje odgovarjali na svobodnih volitvah izvoljeni zastopniki zavarovancev in zastopniki delodajalcev.

Narodno gledališče

Mojster Julij Betetto, sloveči basist in ravnatelj ljubljanskega konservatorija nastopi kot don Basilio ob gostovanju ljubljanske opere z opero »Sevilski brivec«, ki jo prejmejo poleg rednih domačih predstav vsi letošnji gledališki abonenti. Pri tem gostovanju bodo cene dokaj zvišane, zato je letošnji gledališki abonma že iz tega razloga prav priporočljiv. Poleg omenjenega gostovanja prejmejo abonentje 13 dramskih, 7 operetnih predstav in en koncert. Abonma se plačuje v 7 zaporednih mesečnih obrokih, ki so zelo nizki. (Od Din 9 navzgor). Uradniki imajo popust. Repertoar je zelo zanimiv, popestrila pa ga še bodo gostovanja, pred vsem ljubljanskih umetnikov, ki bodo nastopali kot režiserji in igralci in sicer: Milana Skrbinska, Cirila Debeveca, Slavka Jana, Emilia Kralja, Petra Maleca, Ferda Delak in Josip Povheta. — Prijave sprejema gledališka blagajna. Za lanske abonente ostanejo do sedanja mesta rezervirana do sobote, 14. t. m.

Nadzorstvo pri gradnji pravoslavne cerkve je poverjeno inž. Aleksandru Devu.

Tumpej zopet pred sodiščem. V ponedeljek, 16. t. m. bo pri tukajšnjem sodišču v razpravni sobi št. 15 s pričetkom ob 9.15 razprava proti Rudolfu Tumpeju in dvema drugima, in sicer radi tožbe 35 železničarjev radi prestopka razžaljenja časti. Gre za neki seznam, v katerem je bilo 50 železničarjev označenih kot nacionalno nezanesljivih. Imena nekaterih železničarjev na tem seznamu so bila podčrtana z modrim svinčnikom in z neko pripombo. Radi tega

seznama in pripomb k seznamu je vložilo sedaj proti Rudolfu Tumpaju in dveh drugima tožbo 35 železničarjev radi klevete in žaljenja časti.

Tvrdba Avgust Ehrlich, tekstilna tvornica v Mariboru, je nakazala Postaji za socialno skrb rekonvalescentnih delavcev v Mariboru skrbstvene prispevke za mesec junij, julij in avgust 1935 ter s tem pristopila s svojim delavstvom kot članica k omenjeni instituciji. Pristop ugodnega tovarnarja g. Avgusta Ehrlicha, je iskren izraz pravega razumevanja za sodelovanje pri prepotrebni socialni ustanovi in želimo, da bi našel še veliko posnemovalcev, zlasti med tovarnarji. Iskrena hvala za naklonjenost, delavstvu pa za požrtvovalnost!

Gosposka ulica prenovljena. Malodane vse fasade v naši Gosposki ulici so se preslikale in prenovile. Bivša Kavčičeva hiša na vogalu Gosposke in Glavnega trga se tudi preureja in prenavlja. Le nekaj fasad je še, ki kvarijo enotno sliko, pa je upati, da se bodo v kratkem priključile tudi te ostalim prenovljenim.

500 dinarjev za mariborsko gasilsko četo je daroval iz neke sodne poravnave odvetnik dr. Komavli.

Tezensko postajališče se je obneslo, ko so vrli tezenski veljaki sprožili idejo ustanovitve tezenskega postajališča, je bilo od vseh strani vse polno pomislekov. Najpogosteje pa se je slišala beseda o nerentabilnosti. Dejstva so pokazala drugače. Od ustanovitve do danes se je poslužilo tezenskega kolodvora preko 33.000 oseb. Uradno izdani izvoznici je bilo 16.273. Razen tega je treba upoštevati še režijske potnike, ki niso pri tem všteti in ki znašajo po zadnjem postajnem načelniku najmanj še enkrat toliko. V omenjenem času je potovalo iz Tezna v Maribor 6400 potnikov, v Hoče 1612, v Rače-Fram 1320, v Orekovo vas-Slivnico 1115, v Ljubljano pa je Tezno poslalo 391 potnikov, v Zagreb 299, v Ptuj 478, v Slov. Bistrico 670, preko Pragerskega v Ptuj do Središča pa se je peljalo 1958 oseb. Najmanj voznihi kart se je izdalo iz tezenskega postajališča v Otoče, in sicer 7. Te številke so najboljši dokaz, da je bilo novo postajališče nujno potrebno.

Se že toči. V Mariboru se že toči prvi letošnji vinski mošt. Cena takozvani »podherniki« je 6 do 8 dinarjev.

Dvodnevni tečaj za konserviranje sadla in zelenjave se vrši dne 20. in 21. sept. t. l. na banovinski vinarški in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je teoretičen in praktičen ter traja dnevno od 8.—12. in od 14.—18. ure. Udeležbo je javiti z dopisnico ravnateljstvu šole.

Knjigovodski tečaj. V petek 13. t. m. je v zgradbi trgovske akademije otvoril tečaj za obrtno knjigovodstvo v imenu zborniškega zavoda za obrtno pospeševanje obrtno zadr. nadzornik J. Zaloznik. Prijavilo se je pri vpisovanju 29 udeležencev, od teh večina iz kovinarskih in lesnih strok. 10 udeležencev je iz mestne okolice. Predavanja se bodo vršila 3 krat tedensko, in sicer v torek, četrtek in petek, vsakokrat od pol 8. do pol 10. zvečer, tako da zunanji udeleženci lahko odpotujejo z vlakom. Pri predavanju 17. tm. se lahko vpišejo še nadaljnji udeleženci.

Prekajane in pečene klobase pri »Lidie (Anderle). Schönherl godba.

Zobozdravnik specialist dr. Rudolf Kac, ordinira zopet redno ob delavnikih od 8. do 13. in od 15. do 17. ure.

Otvoritev Ant. Rud. Legatovega Enoletnega trgovskega tečaja v Mariboru. Slovesna otvoritev Legatove šole se je vršila v ponedeljek dne 9. t. m. Prišlo je mnogo udeležencev s starši ter profesorski zbor. Ravnatelj in lastnik zavoda g. Ant. Rud. Legat je pozdravil navzoče in v jedrnatih besedah orisal pomen in cilj Legatove trgovske šole. Za njim je govoril učencev v imenu tovarišev in tovarišičev v imenu staršev pa neki trgovec in potem neki uradnik. V imenu učiteljskega zbora pa je spregovoril strokovni učitelj g. Janko Pirč, ki je z lepimi besedami označil smoter Legatove šole. Obisk zavoda se je letos zopet zboljšal, kar priča dober glas in uspeh Legatovega enoletnega trgovskega tečaja.

Narodna obrana Krčevina-Košaki poziva svoje članstvo, da se v čim večjem številu udeleži jutri v nedeljo okrožnega zleta Sokolskega društva pri Sv. Marjeti

ob Pesnici. Med 13. in 14. uro bodo za izletnike pred mariborskim glavnim kolodvorom na razpolago avtobusi. Predsednik N. O.

Steg skavtov v Mariboru ima redno letno skupščino jutri, dne 15. sept. 1935 ob 10. uri v realki. Udeležba za člane obvezna!

STARŠI! UČENCI! Pocen vse šolske potrebščine! Kje? Na Aleksandrovi c. 13 v knjigarni Tiskovne zadruga. Prepričajte se!

HALO — HALO! Vse šolske knjige, najcenejše zvezke, svinčnike, peresnike dobite na Aleksandrovi cesti 13 v knjigarni Tiskovne zadruga. Starši, učenci, ogledajte si našo zalogo!

Gg. državne nameščence prosimo, da zahtevajo pri svoji Nabavljalni zadrugi nakaznice za šolske potrebščine in knjige pa za trdko Zlata Brišnik, Slovenska ulica 11.

Vse šolske knjige in potrebščine v največji izbi, priznani dobri kakovosti in najnižjih cenah kupite pri Zlati Brišnikovi, Maribor, Slovenska ul. 11.

Nova starinarina, Koroška c. 3, ima veliko zalogo novih otroških oblek, čevljev, nogavic, srajc, žameta in različnega blaga. Tudi nakup pohištva in stare obleke.

Velika prireditel v dvorani Union. Prvo godbeno društvo tekstilnih delavcev v Mariboru, priredi v soboto, dne 14. t. m., svojo ustanovno veselico v vseh prostorih dvorane »Union«. Začetek ob 20. uri. Odbor.

Prvi zbor malih harmonikarjev »Harmonije« Maribor sprejema nove člane od 5—10 let. Poučevala se bo letos tudi kromatična harmonika pod prvovrstnim strokovnim vodstvom. Prijave in vsa navodila dobijo interesenti pri blagajni Grajskega kina in trgovini Meinel & Herold, Gosposka ulica.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru vabi ponovno svoje člane, da se udeležijo občnega zbora Zveze trgovskih združenj v nedeljo, 15. tm. ob 9. uri pred poldne v Ljutomeru. Naša stanovska dolžnost zahteva polno udeležbo pri tem pomembnem občnem zboru. Ker nismo do bili več avtobusov na razpolago, odpotujemo v nedeljo zjutraj iz Maribora s prvim vlakom in se vračamo popoldne ob 6. uri. Vožnja po železnici je polovična.

GRAJSKI KINO Telefon 22-19

Do vključno ponedelka sijajna veseloigra

Ne boj se ljubezni

V glavnih vlogah najboljši komiki. Liana Haid, Adolf Wohlbrück, R. A. Roberts, Hildebrand, Theo Lingel.

Soboto ob 2. popoldan in nedeljo ob 11. popoldan velika matineja pri globoko znižanih cenah »MATI«.

Kino Union danes »Žrtev ljubezni«, dunajski film prekrasne vsebine z Luíso Ullrichovo in Hansom Moserjem.

Čaje za mladino osnovnih in srednjih šol in za odrasle. Vpisovanje bo od 18. do 19. ure v društveni čitalnici, Gregorčičeva ul. 4-I., kjer se bodo dajala tudi vsa potrebna pojasnila, od 1. do 12. oktobra pa v kurzijah samih. Opozorjamo tudi na lepake, na katerih so naš franoski težaji natančno označeni.

Profituberkulozna liga v Ptuj priredi v nedeljo 15. t. m. cvetlični dan. Čisti dobiček je namenjen profituberkulozemu dispanzerju, ki že od 1. avgusta t. l. posluje.

Kaj Mariborčani izgubljajo. Seznam v mesecu avgustu 1935 ur. prijavljenih in oddanih najdenih predmetov: zlat prstan, mlad bel pes, črn moški dežnik, aktovka, nahrbtnik s fiziolo, mala moška ura, par naočnikov, usnjata cigarna doza, mala denarnica s ključem, pozlačen moški prstan, sveženj ključev, mala denarnica s 4 Din, rjav ženski dežnik, zlata ženska zapetna ura z verižico, ženska srebrna ura in ženska obleka.

PLESNA ŠOLA »SIMONČIČ«

GOSPOSKA ULICA 20/L
Vpisovanje v vse tečaje dnevno!

Težek karambol se je pripetil v noči na soboto na šmarješki cesti. Šofer trgovske tvrdke Hrastelj od Sv. Lenarta v Slov. goricah je trčil s svojim avtom v drugi avto znamke »Steyer«. K sreči ni bilo človeških žrtev, pač pa je avto znamke Steyer v prednjem delu popolnoma razbit.

Žepar v kavarni. Preteklo noč je spreten žepar v neki mariborski kavarni izmaknil iz žepa trgovskemu pomočniku

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

prirodne Franz Josefove grenčice

Registrirano od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje S. br. 15 485 od 25. V 1935

Restavracija »Trije ribniki«, vsako nedeljo odojčki, narezki, domača vina, Tscheligijevo pivo. J. Kliček.

Naznanjam, da gradbeno podjetje Anton Hoste v Radvanju obratuje še naprej in se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela.

Prvo kolesarsko društvo tekstilnih delavcev priredi v nedeljo 15. septembra v gostilni Veber na Pobrežju veliko trgatveno veselico z zelo peštrim sporedom. Začetek ob 15. uri. Plesa željni pridejo na svoj račun. Za obilen obisk se priporoča odbor.

Delavsko, dijaško, A B in C kosilo servira Javna kuhinja, da vsem slojem omogoči biti gost svoje odlične hrane, ki se odnaša tudi na dom. Za »C« kosilo se je znižalo ceno z uvedbo pečene na mesto govedine.

Dr. Vilko Marin, Razlagova 15, telefon 22-05, zopet redno ordinira.

Rdeči križ na Pobrežju bo uprizoril v tednu Rdečega križa, to je v nedeljo 15. t. m. ob 19. uri v Renčljevi dvorani komedijo v treh dejanjih »Poslednji mož«. Dvorana in oder sta okusno urejena. Po igri bo zabava. Za množično udeležbo se priporoča odbor.

Strmeli boste, ko se bo danes zvečer ob pol 20. uri pojavil v Tattenbachovi ulici na žici znani akrobat Adolf Kranjc. Predvajal bo občinstvu drzne akrobacije. Posebno napeta bo vožnja z dvo in enim kolesom ter ognjemetom na glavi. Med drugim bo izvajal tudi hojo po žici in skupine. Akrobacije se bodo predvajale v soboto 14., v nedeljo 15. in v ponedeljek 16. t. m., vsakokrat ob pol 20. uri.

Cercle français. Francoski krožek v Mariboru bo otvoril s 1. oktobrom svoj francoski otroški vrtec in vse svoje te-

Ivanu Nudlu iz Taborske ulice srebrno uro z verižico.

Racija na trgu. Danes dopoldne so mariborski policijski organi perlustrirali sumljive tipe, ki se potikajo po mariborskem trgu. Polovili so preko 30 potepuhov in delamržežev, katerim bodo na policiji temeljito izprašali vest.

Grozdje krajejo. Vodja mestnega kopaljšča v Mariboru je prijavil policiji, da so neznani zlikovci preteklo noč pokradli z njegovega vrta za okoli 200 dinarjev grozdja. Tatovi so razdrli plot in se splazili na vrt.

Krščenji »lisljaki« so se pojavili v Naspini ulici. Posestniku Fr. Ulerju v Naspini ulici so se neslišno javili kurji tatovi baš sedaj, ko so piščančki godni za pečenje. Izginilo mu je okoli 15 klyunov. V zadnjem času so tam okoli dvonožni lisljaki v permanentni akciji in bi jim bilo treba temeljito stopiti na prste.

Čuden tič je napisal na Teznem nekje list s sledečim besedilom: »Če se dajo ministri podmazati, zakaj pa pes ne bi sprejel podkupnine«. To je očitno v zvezi z nedavnimi vlomi v tamošnji okolici.

S sejma za prašiče. Na včerajšnji sejem za prašiče je bilo pripeljanih 523 živali, prodanih jih je bilo pa 155. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov 40 do 60 Din, 7 do 9 tednov 70 do 80 Din, 3 do 4 mesece 120 do 150 Din, 5 do 7 mesecev 200 do 250 Din, 8 do 10 mesecev 300 do 350 Din, eno leto stari 380 do 450 Din. Kilogram žive teže 4 do 5 Din, mrtve pa 7.50 do 9.50 Din.

Vremensko poročilo tukajšnje meteorološke postaje pravi: barometer 743,3, reduc. a ničlo 741,2, maksimalna temperatura 20,2, minimalna 8,8, relativna vlažnost 88.

Kakor prisili žena moža k molku tako ustavi Bronhi bonbon kašelj

Razne vesti

Velika Ljubljana. Kraljevi namestniki so podpisali ukaz o spojitvi dosedanjih občin Moste, Šiška, Vič ter južnega dela občine Ježica, Polje ter od občine Dobrunja vas, Stepanja vas z mestno občino ljubljansko.

Prvi kongres evropskih muslimanov se je včeraj otvoril v Ženevi. Na kongresu so tudi delegati muslimanov Jugoslavije.

Palačo mornariškega poveljstva v Zemunu dovršujejo z veliko naglico.

Za nadškofovega tajnika se je izdajal 36letni trgovski potnik Rudolf Vodopivec, ki je pod tem naslovom goljufal po Gorenjskem. Mnogi so mu verjeli, da je ekonom sarajevskega nadškofa dr. Šariča in tajnik zagrebškega nadškofa dr. Bauerja in so mu nasedli. Izročili so ga sodišču.

Ptujske novice

Ptujske komunalne zadeve. V četrtek 12. t. m. se je vršila redna javna seja mestnega sveta pod predsedstvom mestnega župana Jeršeta. Pri poročilih je župan uvodoma sporočil, da je upravni odbor državne hipotekarne banke odklonil prošnjo občine za podelitev večjega hipotekarnega odnosno meničnega posojila, ki bi se uporabilo za odplačilo dolga pri mestni hranilnici, ter je ponudil občini neomajen lombardni kredit ali kredit po tekočem računu, oboje na podlagi državnih in po državi garantiranih vrednostnih papirjih. Ker občina takih papirjev nima, je ta ponudba za občino brez vrednosti. — Nadalje je župan sporočil, da je na predstavitvi, predloženo finančnemu ministru, da odobri zvišano uvoznino vsaj pri tistih predmetih, kjer je bil namen zaščiti malega obrtnika, zavzelo odklonilno stališče. — Pri poročilu upravnega odseka je bila na vrsti bilanca za preteklo leto. Poročilo je podal referent g. Fras, iz katerega posnemamo med drugim sledeče postavke: Čisti prebitek med proračunom in obračunom za leto 1934 znaša 94.000 Din. Pri splošni mestni upravi se je prištedilo 38.000 Din. Mestna podjetja izkazujejo večjo izgubo, kakor je bilo po proračunu predvideno. Donos mestne davščine je padel za 49.114 Din in to radi padca dohodkov na najemnih in povišanje davkov. Mestne davščine so dale več za 197.000 Din; odprodaja mestnih hiš je dala čistega 478.346 Din. Po proračunu predvideno 1.642.964 Din, doseženo 1.530.953 Din, tako da znaša čisti primankljaj 112.011 Din. Za tem je mestni svet odobril pogodbo glede ben cinske črpalke na Florjanskem trgu z družbo Vacuum Oil Compagnie. Sportnemu društvu »Drava« se odda igrišče za deset let brezplačno. — Mariji Letonja se odproda stavbna parcela v izmeri 604 m². Ubožnim družinam, ki stanujejo v mestnih hišah, se zniža najemnina od 10 do 20%. — Prosilcu Josipu Berliču se prizna krajevna potreba za gostilno. Konjerejskemu društvu se podeli podpora 500 Din. — Sklepi mestnega ubožnega sveta, glasom katerih se nekaterim revežem zviša podpora, se potrjuje. — Po javni seji se je vršila tajna seja, na kateri so razpravljali o personalnih zadevah ter o izvršeni reviziji v poslovanju mestne uprave.

Poškodbam podlegel je 20 letni Janez Janežič, sin posestnika v Senčaku pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah. Pred enim mesecem ga je zabodel nekdo v hrbet z nožem in mu ranil pljuča. Zdravniška pomoč je bila zaman in je mladenič dne 11. t. m. poškodbam podlegel. Sodna oblast je odredila obdukcijo trupla, orožniki pa so ubijalca izsledili in ga aretirali.

Proglasi političnih gibanj

Fronta jugoslovenskih nacionalistov se ustvarja

K proglasu jugoslovenskega neodvisnega poslanskega kluba

BEOGRAD, 14. septembra. p. Danes sta bila izdana zanimiva proglaša. Neodvisni klub jugoslovenskih nacionalnih poslancev, ki so ga svojčas ustanovili oni poslanci, ki iz načelnih razlogov niso hoteli v večinski klub, se nahaja pred važni mi izpopolnitvami. Klub je štel ob ustanovitvi 12 članov, bo pa v jeseni predstavljal eno od glavnih parlamentarnih grupacij. Z ozirom na nove člane, ki se mu prijavljajo, je klub še enkrat v posebnem komuniciju podčrtal svoje stališče ter se je docela postavil na program pohorske deklaracije, pri kateri so poedini člani kluba že aktivno sodelovali. Klub nima, kakor že ime samo kaže, izrazito strankarskega obeležja in se v njem združujejo tako pristaši JNS, kakor tudi poslanci, ki stojijo izven te stranke, ali so programsko za jugoslovensko nacionalno fronto. V klubu sta bila od početka dva slovenska poslanca (g. Prekoršek, ki je podpredsednik, in g. Lukačič), sedaj pa so se še prijavili klubu poleg mnogih srbskih in hrvatskih tudi še nadaljnji slovenski poslanci.

Komunike Jugoslovenskega neodvisnega kluba

BEOGRAD, 14. septembra. p. Jugoslovenski neodvisni nacionalni poslanski klub je danes izdal naslednji komunik:

»Dne 22. julija t. l. je 12 narodnih poslancev ustanovilo Jugoslovenski neodvisni nacionalni klub, ki mu predseduje nar. posl. Milan Božič. Klub je 26. julija v posebni izjavi pojasnil svoj namen. Poudaril je potrebo, da se organizira sodelovanje vseh narodnih poslancev, ki trdno vztrajajo na stališču narodnega edinstva in ki so odločeni izvajati vse politične konsekvence tega stališča. Neodvisni klub je odločno podčrtal svoje težnje po izvajanju jugoslovenske politike, po organizaciji jugoslovenskega naroda na širši nacionalni osnovi v nasprotju z obnovo starih strank s kakršnegakoli vtilika. Neodvisni klub naglašajo nujno potrebo, da se rešijo vsa nerešena politična vpraša-

nja v naši državi, in bo rad podpiral vsako delo, ki stremi za tem, da se zadovolje potrebe narodne celote tako, da se realizirajo pogoji za uspešno reševanje vseh gospodarskih, finančnih in socialnih ukrepov, ki se nanašajo na jugoslovenski narod in zlasti na našo vas.

Neodvisni klub je imel v zvezi s prijatelji iz senata doslej že nekaj večjih konferenc s političnimi ljudmi iz vse države, tako v Sarajevu 7. avgusta, na Pohorju 19. in 20. avgusta, na Hvaru pa 2. in 3. septembra. Pripravlja se še nekoliko konferenc v ostalih krajih Jugoslavije. Vsa ta akcija ima predvsem namen, obuditi v življenje jugoslovenski nacionalni pokret, v katerem bodo zbrani vsi borci za izvajanje čiste jugoslovenske politike, ki jo je proglasil kralj Zedinitelj za osnovo vsega našega narodnega in državnega življenja.

In proglas JRZ

BEOGRAD, 14. septembra. Mnogo se komentira tudi proglas Radikalne zajednice. Dočim je bil predvčerajšnji komunik o prvih organizacijskih sklepih izvršnega odbora JRZ izdan še iz predsedništva vlade, je današnji proglas objavljen že iz pisarne JRZ. V politični javnosti se precej živahno komentira oni del iz radikalnega proglaša, ki poudarjeno podčrtava poleg monarhije in dinastije narodno in državno edinstvo kot osnovne točke vsega delovanja JRZ. Smatra se, da se je hotelo s tem poudarkom demantirati razna pogrešna mišljenja, ki so se v zadnjem času raznašala iz nekaterih nepoučenih krogov same JRZ ter dala po vada nejasnostim v pogledu njenega programatičnega stališča v steh vprašanih.

Mnogo se opaža tudi odločnost vrhovnega vodstva JRZ, da prepreči snovanje paralelnih organizacij, ki naj bi se ustanovile po želji iz nekaterih delov države, kjer so sedaj združene stranke poprej paralelno eksistirale, da bi se vsaj spočetka olajšalo pristopanje v JRZ in preprečevalo majoriziranje. Izvršni od-

bor se je postavil na stališče, da se morajo ustanovljati enotne organizacije, vodstvo pa naj prevzamejo po občinah in srezih s sodelovanjem ostalih tistih, katerih stranka je bila poprej na terenu najjačja. Tako bodo v Bosni organizacije v onih krajih, kjer so prijatelji dr. Spahe močnejši, v njihovih rokah, v ostalih krajih pa pod vodstvom starih radikalov. V Sloveniji bodo organizacije JRZ vodili bivši radikali tam, kjer pa pristaši bivše SLS. Zato se tudi ne bo dopustilo, da se v bodoče vodijo separatne akcije pristašev katerekoli separatne akcije pristašev katerekoli od strank ki so sedaj koalirane v JRZ, ter je bil radi tega n. pr. sestanek starih slovenskih radikalov sklican za te dni v Celju v svrhu enotnega postopanja in ohranjanja njihovih interesov pri organiziranju JRZ. oblastveno prepovedan.

Organizacijski proglas JRZ

BEOGRAD, 14. septembra. AA. Izvršni odbor Jugoslovenske radikalne zajednice je izdal na svoje prijatelje proglas, ki so ga podpisali gg. Aca Stanojevič, dr. Milan Stojadinovič, dr. Korošec in dr. Spaho. V proglasu je rečeno:

»Narodna radikalna stranka, Slovenska ljudska stranka in Jugoslovenska muslimanska organizacija so sklenile: skupno ustanoviti enotno politično stranko, ki se bo imenovala Jugoslovenska radikalna zajednica. Naša osnovna deviza je »Z narodom in za narod«, ker smo globoko prepričani, da je naš narod popolnoma zrel in v polni meri zmožen za sodelovanje v vseh državnih zadevah. S to devizo in programom, ki smo ga objavili in ki vsebuje štiri osnovna in neizpremenljiva načela — edinstvo države in naroda, monarhija in dinastija Karadjordjevič — mislimo, da bodo v vrstah jugoslovenske radikalne zajednice našli prostora ne samo dosedanjim pristašim teh treh strank, temveč tudi množični drugi državljani, ki so jim ta osnovna načela draga in za katera so pripravljene žrtvovati se in se boriti z vsemi svojimi silami. Na poti do ustvaritve JRZ bodo brez dvoma nekatere težkoče, zlasti zaradi preteklosti. V kolikor so se v naših treh dosedanjih strankah, zlasti v narodni radikalni stranki ki umetno ustvarjale zadnjih deset let nekatere razcepljenosti, smo prepričani, da tega zdaj ne bo več. Zlasti je treba po-

kazati soglasje med člani Narodno radikalne stranke, Slovenske ljudske stranke in Jugoslovenske muslimanske organizacije, kjerkoli se imajo na terenu ustanoviti skupni krajevni odbori. V isti občini in srezu sme biti samo po ena, enotna organizacija stranke.

Pozivamo vse prijatelje, da se brez odlaganja iskreno in odločno lotijo dela pri ustanavljanju jugoslovenske radikalne zajednice.

Preašnje ia pitožbe

Utajenih 19 kilometrov poti Slovegradec-Celje

Gotovo se je že vsakemu, kdor malo pogleda po svetu, pripetilo, da je povprašal: »Koliko hoda je še do tam in tam?« Pa dobi odgovor od kakega možakarja, recimo: 1 uro. Če vpraša nekaj minut nato koga drugega, se bo glasil odgovor: »Poldrugo uro, če boste dobro hodili.« Po kaki pol uri hoda bo pa tretji rekel, da je še vedno poldrugo uro. Take odgovore dobiš, od vsacega drugače, nikdar točno. Toda to so kmetje in človek jim take netočnosti prav rad oprostí. — Pred kratkim pa se nas je mala družbica podala s kolesi po cesti iz Slovegradca v Celje. Kažipot v Slovegradcu pravi, da je do Celja 51 km. Vozimo in štejemo kilometre. Ko pridemo po 31 km vožnje v Šoštanj in računamo, da imamo dobro polovico poti za seboj, pa najdemo na kažipotu napis: »Do Celja 34 km«. Pot se je torej naenkrat podaljšala za 14 km! Pogumno vozimo dalje (med nami je bila tudi ženska). Do Polzele prevozimo nadaljnjih 21 km. Napis na tabli pa nam pojasni, da imamo do Celja še 22 km. Torej se je pot zopet podaljšala za 9 km! Če pojde tako dalje, Celja danes sploh ne ugledamo. V Dobrteši vasi, ko smo prevozili nadaljnjih 5 km, pravi kažipot: še 13 km. Aha, 4 km dobička. No, pri teh 13 kilometrih je slednjič ostalo. Našteli in prevozili smo 70 km. Take netočnosti avtomobilistom sicer ne škodujejo, ker tem je za nekaj km pač vseeno, toda kolesarjem in pešcem so vsekakor neprijetne. In končno so to uradne table, ne pa domači pohorski informatorji. Zato prosimo, tudi v imenu tujskega prometa, da se te napake popravijo!

Kulturni razgledi

Kaj nam obeta Vodnikova družba ob svoji desetletnici

Lepa knjiga je pri nas doma kakor nikjer. Toda poslednja leta se je presumerilo izdajanje knjig pretežno na prevode, dela tujih avtorjev, ki nam večinoma niso blizu, ker niso plod naših tal. Zato so vzporedno rasle v narodu težnje po domačih knjigah. Tem težnjam skušajo ugoditi knjižne družbe, ki obogate slednjo jesen naše knjižne police z domačimi knjigami. Med njimi praznuje letos Vodnikova družba, ki je zorala doslej na slovenskem kulturnem polju že široke brazde, svojo desetletnico. Zavedajoči se tega dejstva in radovedni, kakšen bo njen jubilejni dar, smo stopili v zvezo v družbenim vodstvom, da nam pove vse, kar bi pred izidom knjig zanimalo naše cenjene bralce.

Letošnji knjižni dar bo obsegal prvič 5 knjig: Jubilejno pratiko, dve pripovedni knjigi, poljudno znanstveno knjigo in knjigo za stroke. Z njimi bo naraslo število knjig naše družbe na 41. Kar podrobnosti o letošnjih knjigah tiče, ni prav, da izdajamo preveč skrivnosti, kajti pravo oceno knjige moremo izreči šele tedaj, ko jo imamo v rokah.

Pratika, ki jo bo uredila spretna roka dosedanjega urednika dr. P. Karliņa, bo tudi letos, ko bo oplenjena s patino družbenega jubileja, dokazala, da po opremi, vsebini in obsegu pravači med našimi kolektarji.

Izmed leposlovnih knjig je na prvem mestu knjiga priznanega pisatelja dr. Iva Šorlija. Že ime dobrega in duhovitega pripovedovalca, ki zajema snovi svojih romanov vselej iz srede razgibanega življenja, katerega motri z mirom nepristranskega opazovalca, nas zagotavlja, da bo »Petdeset odstotkov« — to je naslov njegovega romana — zadovoljilo štehernega. Že iz naslova zveni pisateljeva osnovna zavest, da je na svetu

res vsega samo 50 odst., pol radosti in sreče in pol tuge in trpljenja.

Druga povest ima naslov »Temna zvezda«. V nji nas vodi dr. P. Brežnik v razgiban svet sedanosti. Napet, poln nepričakovanih dogodkov, ki so združeni z dramatičnimi razpletki, bo ta na trdih tleh zgrajeni fantastični roman odložil vsakdo šele tedaj, ko bo prebrana zadnja vrstica. Kajti boj, ki ga bijejo astronomi z observatorija na Jungfraui z diplomati zaradi tega, da bi preprečili grozečo vojno in ljubezen mladega para, vse to jamči, da bo za knjigo dovolj zanimanja.

Poljudna znanstvena knjiga je tudi letos na pol pripovedna in upamo, da bo prav kakor prejšnja »O Sibiriji« ugajala. Posvečena je jumakom, ki so nam odprli pot do Jadrana in počivajo sedaj v valovih temnomodre Adrije ob obalah zgodovinskega Krfa in opisuje naše morje — oko v svet. Z njo bodo ob množičnih lepih in izbranih slikah potovali čitatelji od Sušaka do Krfa ter bodo ali doživljali prvič krasoto sinjega Jadranskega morja, ali pa obnavljali svoje spomine nani.

In naposled peta knjiga. »Zlati čevlji« od V. Bitenca. Z umetniškimi slikami bogato ilustrirana povest za mladino. Z njo bo ob desetletnici izpolnjena Vodnikovi družini davna želja. Upamo, da bomo s knjigo, ki jo dajemo iz srca mladine, vsem ustregli.

To je na kratko vse, kar moremo sedaj izdati. Pa je še eno vprašanje: kdaj bodo knjige izšle. V juniju smo bili spričo dejstva, da so v stavnici že pričeli staviti naše knjige, prepričani, da bodo izšle najpozneje sredi oktobra. Toda prišla je vmes stavka, ki je zatrla življenje v tiskarnah za dva dolga meseca in naše npe precej omajala. Toda sedaj,

ko se je pričelo delo z dvojno vnemo, smo prepričani, da bodo izšle knjige že v začetku novembra t. l. Mnogo zavisi sedaj še od poverjenikov in članov, da uredi vse, kar tiče članarino, da se bo mogla ekspedicija knjig tem hitreje izvršiti. Zamudniki ne mude le sebe in vestne člane, ampak tudi pisarno in pozneje ni mogoče vsem množičnim željam naenkrat ustreči.

Kar tiče članov, pričakujemo letos isti, da še večji odziv ko lani. Letošnji bogati knjižni dar ob desetletnici družbenega obstoja in poročila poverjenikov, ki so poslali članarino, nam dokazujejo, da naši upi niso pretirani. Vse pa zavisi od dobre volje onih, ki jim je lepa knjiga »ri srcu. Kot Vodnikova družina delujemo brez podpor, zanašajoč se samo nase, to je na delo članov, poverjenikov, pisarne, odbora in naposled tudi pisateljev. Zavedamo se, da smo v službi slovenske knjige in prosvete. Naša družba je vsenarodna in so povabljeni vsi, da se ji pridružijo. Za 20 Din nudimo vse, kar moremo. Želimo, da imamo člane po mestih in na deželi. Mesta in trgi bi seveda morali dajati zgled, kako znamo ceniti svoje kulturne ustanove. službi pravkar navedenih načel. Izmed njih naj omenimo le enega, ki ga bomo uredili še to jesen. Sestavili bomo zbirke knjig in jih za najnižjo ceno dali iz naše neprevelike zaloge na razpolago vsem, ki si hočejo izpopolniti knjižne predale. Kajti naša prva želja je, da gredo knjige v svet. Toda o vsem tem, s čimer bomo skušali kar najlepše proslaviti svojo desetletnico, bomo itak javnost še natančneje obvestili.

Monumenta artis slovenicae

Zaradi stavke v slovenskih tiskarnah je izšel 10 snopič prvga dela te velike publikacije šele te dni. Posvečen je slikam svetniških legend, o katerih je napisal avtor dr. F. Stelč uvodno razpravo, na finem papirju so pa priložene slike: Križna gora »Legenda sv. Korbinciana

(okr. 1500); Križna gora »Legenda sv. Urha« (okr. 1500); Sv. Peter na Vrhu »Sv. Helena« (sr. 15. stol.); Žužemberk »Sv. Nikolaj kot krmar ladje apostolov« (sr. 14. stol.); Gosteče »Legenda sv. Andreja« (zač. 15. stol.); Žirovnica »Mučenštvo sv. Petra« (1. pol. 15. stol.); Visoko pod Kureščkom »Sv. Krištof« (Janez Ljubljanski 1443.); Bodešče »Sv. Florijan« (sr. 15. stol.); Sv. Janez v Bohinju »Sv. Krištof« (prva polovica 14. stol.); Bodešče »Sv. Jurij« (sr. 15. stol.); Ig »Legenda sv. Jurija« (1. polovica 15. stoletja) in Ig »Legenda sv. Jurija II.« (1. pol. 15. stoletja). Med tem ko izhajajo prvi zvezek »M. A. S.« s srednjeveškim slikarstvom, so pa odkrili v cerkvi v Crngrobu pod ometom freske, ki pomenijo veliko senzacijo ne le za nas, marveč tudi za širši svet. Zaradi tega bo 11. snopič posvečen tem freskam in bo izšel pozneje ko dvanaesti, ki bo posvečen oltarnim slikam.

Čehoslovaško-jugoslovenska revija. Peti zvezek petega letnika te v Pragi izhajajoče revije objavila sledeče prispevke: Ing. V. Paleček »Nemecko a Jugoslavije«; Jirina Karasová »Rozjímání trochu divadelní«; Literatura-věda-umění; Turistika in Z naših odborov a lig. V zadnji rubriki je tudi poročilo o delovanju Jugoslovansko-čehoslovaške lige v Mariboru.

Prevodi iz slovenskega slovstva v češčini. S sodelovanjem J. Č. Lige izidejo v Pragi v Mazáčevi založbi ti-le prevodi iz slovenskega slovstva: Vladimir Levstik »Dejanje«, Tone Seliškar »Nasedli brod« in »Slovenske novele«. Deseti zvezek zbirke bo posvečen razpravi o srbsko-hrvatskem in slovenskem slovstvu.

Cankar v madžarsčini. Nedavno je izšlo v madžarskem prevodu nekaj črtic Ivana Cankarja, v kratkem pa izide v samostojni knjigi prevod »Hlapca Jerneja«. To so skoraj prvi in edini prevodi iz slovenščine v madžarsčino. Posamezna Cankarjeva dela so doslej prevedena v štirinajst jezikov.

Iz naših deustev

Ekскурzija po solnčni Prlekiji

Poučni izlet podružnice Sadjarskega društva v Ormožu ter stopetindvajsetletnica rojstva Stanka Vraza

Ormoška podružnica sadjarjev je priredila 1. septembra pod vodstvom posestnika in predsednika g. Pavšnerja in tajnika g. Jožka Lašiča poučni tečaj skozi ljutomerske in ormoške gorice.

Na postajališču Žerovnici je izletnike in sadjarje v prísrečnih besedah pozdravil višji sodni oficijal Jožko Lašič, poudarjajoč pomen podobnih izletov. 75 sadjarjev je krenilo čez Žerovniščak na Cerovec. Sreska kmetijska referenta iz Ljutomera g. Žnidarič in iz Ptuja g. Stanko Zorčič sta med potjo po sadonosnikih in vinogradih kritično pojasnjevala umno in napačno sadjarstvo in vinogradništvo ter poljudno razlagala način in sredstva izboljšanja. Na Cerovcu je družina sadjarjev narasla čez 100. Kadjarji so si ogledali domačijo Stanka Vraza in spominsko sobo v I. nadstropju. Hišo krasita dve veliki spominski plošči, vzidani od Matice Hrvatske. V spominski sobi so različne knjige, zastave in nešteti zlatom in srebrtom obšiti častni trakovi, darovani od zavednih društev, hrvatskih mest od Varaždina do Oguina, od Karlovca do Zemuna ter od posameznikov.

Po ogledu teh dragocenih znamenitosti nas je v duhu popeljal g. dr. Ferdo Lašič v ono tužno dobo pred 125 leti, ko še nismo imeli enotne abecede in enotnega jezika; objasnili nam je vzroke, zakaj se je veliki liriki odločil z dr. Ljudevitom Gajem za enoten jugoslovanski jezik, zakaj ni pisal v slovenščini svojih »Glasov iz dubrave žerovinske« in pesmi »Gusle in tambura«, dasi so te pesnitve polne vroče ljubezni do rojstne zemlje in zaničevane domovine. Govornik nam je naslikal velikana pesnika, ki je prav pred 100 leti prepotoval Kranjsko, Koroško, Štajersko in sedanjo Slovensko Krajino, Prekmurje, zbirajoč narodne pesmi, izdane leta 1839. v zbirki »Narodne pesmi ilirske«. Omenil je tudi druga Vrazova dela, med temi »Djulabije« in obširno pesem »Babji Klanjaci«, v kateri opeva pesnik junaške Slovenke, ki so leta 1564. v soteski med Sv. Miklavžem in Jeruzalemom s kropom in kamenjem napadle Turke in jih mnoge pobile. Iz govornikovih besed so sadjarji šele spoznali pomen Stanka Vraza in častnih lavorik ter spominov v spominski sobi kakor tudi vobče ilirizma. Govornikov zaključek: »Stanko Vraz, eden največjih

hrvatskih lirikov, ki je hodil pokonci kakor jelen in pel kakor ptica na veji, je moral umreti v 41. letu starosti zaradi pomanjkanja za jetiko, vsa priznanja in časti so se mu izkazala kakor je to navadno, ko je že počival v hladni zemlji«, je napravil na navzoče globok vtis. Ta spontana počastitev Stanka Vraza in njegove 125-letnice rojstva se je zaključila s trikratnim »Slava!«

Pod utisom teh vzbujenih spominov so se podali izletniki skozi vinograde in sadonosnike na vzorno posestvo Alojzija Pihlarja. G. Pihlar je izletnikom nozorno obrazložil, kako gnoj in neguje trto in drevje, da je v tako vzornem stanju. Da je izletnike tudi pokrepčal, je pač pri naši gostoljubnosti umevno. Nato je oskrbnik Križan popeljal goste po posestvu grofa D' Avernasa ter po svojem strokovnem znanju in bogatih izkušnjah poučeval izletnike, kako naj delajo, da bo uspeh popoln. Po naročilu grofa D' Avernasa je Križan goste bogato pogostil. Tudi gibanje ni manjkalo. Nato so se izletniki povzpeli na Jeruzalem, kjer je bila maša. Po maši so si ogledali še krasno bližnjo in daljnjo okolico.

Kar je Triglav na Gorenjskem, to je Jeruzalem za naše gorice. Razgled je bil pri krasnem vremenu nepopisen. Procesija je krenila k Petovarjevi gostilni. Romarji so obedovali iz lastnih nahrbtnikov. Če pa sam nahrbtnika nisi imel, pa sta te soseda z vsem mogočim pogostila. Popoldne so se sadjarji začeli razhajati. Težko je bilo odločiti se kam. Klical te je k sebi znanec od prej ali od tega dne. Jožko Zabačnik je zvalil neka prijatelj k sebi. Ormožani in Središčani ter tujci, ki so morali oditi z vlakom, so si ogledali velike sadovnjake Hincejeve in Lizike Kolbove, kjer so bili gostoljubno sprejeti, drugi pa so jo ubrali proti domu. Pripomniti se mora, da je bilo razpoloženje izborno. Od vseh strani so prišli izletniki in vrtnarji ter bili z moralnim uspehom zadovoljni. Vendar pa tudi taki nedolžni izletni niso brez nevarnosti. Pri Pihlarjevem čebelnjaku so se vsule čebele na vrtnarja Jemca in njegovo hčerkico. Ta je junaško prenesla kakih 10 pikov v kodrih in ni niti solzice potočila. Revica je tako otekla, da se pred ogledalom niti več spoznala ni. Sadjarski podružnici so vsi udeleženci za izlet hvaležni.

Okoliški problemi

Reorganizacija občin po novem zakonu

Mnenje okoličana o komasaciji okoliških občin in o priključitvi mariborske okolice k Mariboru

V »Večerniku« štev. 193 z dne 27. VIII. 1935 čitamo na prvi strani: »Novo vzemirjenje, zopet progupacija občin iz strankarsko-političnih vidikov? Iz velikih zopet male občine? Velika odgovornost«. Kot večletni svetovalec okoliške občine, mi veleva dolžnost, da odgovorim na ta gornji članek ter izrazim svoje mnenje, kakor tudi mnenje in voljo vseh prebivalcev te okoliške občine.

Komasacija občin se je res izvršila na osnovi sedanjega zakona o občinah od strani vseh oblastev, ki pridejo v poštev, z določenimi nameni, da se izboljša s tem gospodarstvo vseh občin. Pisec tega članka pravi, da so merodajne oblasti po zaslujanju krajevnih činiteljev grupirale občine čim najboljše v gospodarskem oziru. Če se je ta trditev izvršila povsod, ne vem, vem pa in je vsakomur znano, da se to ni zgodilo pri združitvi bivše občine Tezno k sedanji občini Pobrežje. Ta združitev je neodpustljiv greh za odgovorne činitelje. Pri tej združitvi pač ni šlo za izboljšanje gospodarstva, kakor to zahteva zakon o občinah, tudi ni prišla do izraza volja prebivalstva. Nasprotno, prebivalstvo je postalo nejevoljno, saj tudi upravičeno.

Med Teznom in Pobrežjem je terenska zveza skrajno slaba, kajti med obema občinama je takozvani »Stražun«, ki dela občini velike sitnosti in stroške, zvezane

z napravo projektirane ceste med Pobrežjem in Teznom. Ta Stražun je nekaka globoka struga, po kateri je gotovo pred tisočletji tekla reka Drava, a je pozneje menjala svojo smer, kajti sedaj so na tem mestu sama močvirja, ki so, zlasti v jesenskem in zimskem času, kaj težko prehodna. Preko tega Stražuna hodimo sedaj Tezenčani po opravkih na občinski urad na Pobrežje, ki je oddaljen dobro uro hoda. Da bi se pa kdaj Pobrežje in Tezno strnila z zidavo novih hiš, ni niti misliti, kajti gotovo si nihče ne bo stavil hiše na močvirje v Stražunu.

Volja prebivalstva na Teznom bi bila edino izpolnjena, ako bi se ob priliki grupacij velikih občin združilo Tezno in Radvanje, ker je Tezno že svojčas spadalo pod Radvanje ter še dandanes obstoja skupna zemljiška knjiga. Zveze med obema pa so zelo dobre ter se bosta tekom desetletij z zidavo novih hiš tudi strnile. K združenju občin Tezno in Radvanje bi še bilo treba dodati del Pobrežja, to je skupine hiš, ki stoje od Tržaške ceste doli ob Ptujski cesti ter so tesno strnjene s Teznom. Ta skupina hiš, odnosno ta del Pobrežja nima nikakih dobrih zvez s Pobrežjem ter ga prebivalstvo itak smatra kot Tezno. Nadalje bi še dodal oni del Razvanja ob Ptujski cesti in ob gozdu, ki tesno meji na Tezno ter istotako njima zveze z Razvanjem kot celoto. Pripomi-

njam, da spada bivša občina Razvanje k sedanji veliki občini Hoče, tako tudi ta del pri Teznom, a šolo obvezna deca obiskuje šolo na Teznom, namesto v Razvanju iz razloga, ker je razvanjska šola oddaljena od tega dela dobro uro hoda, v tezensko šolo pa ima ta deca jedva 10 do 15 minut. Tezenska šola ima s tem velike težkoče in stroške, občina Hoče pa se vedno brani kaj prispevati tezenski šoli za deca iz tega dela Razvanja.

Z združitvijo Teznega in Radvanja bi se uredila tudi pomota, ko se sedaj pravi: vežbališče na Teznom, strelišče, skakalnica itd. na Teznom, v resnici pa spada vse k Radvanju odnosno sedaj k veliki občini Studenci. Takšna združena občina bi bila res po volji prebivalstva, občega precvitja in zadovoljstva.

Tudi združitev z mestom nam ne bi mogla prinesiti tega, kar si prebivalstvo želi. Pisec gornjega članka pravi, da so 10-letne izkušnje pokazale nesposobnost malih občin, ker ne bi mogle ugoditi zahtevam, ki jih določata §§ 76. in 77. sedanjega občinskega zakona. Še manj bi pa to zmogle velike občine ali mesto, ker si svojega gospodarstva ne morejo urediti, še manj pa je misliti na to, da bi se potem znižale davjave ali doklade, katere se v vseh velikih občinah in mestih le vedno večajo, kljub vsem uredbam banske uprave. Nasprotno, poprej so obstojale občine brez doklad, a so imele elektrifikacijo, požarno brambo, urejeno kmetijstvo itd., kakor je to bila bivša občina Bohova, sedaj združena z občino Hoče. Prej zadovoljni občani se sedaj opravičeno razburjajo in pritožujejo.

Vzrok temu nezadovoljstvu je jasen. Pri zadnji komasaciji občin se ni povsod poslušalo njih prebivalstva, odnosno njih zastopnikov, temveč se je šlo preko njih. Gotovo pa je, da bi prinesla združitev občin boljše gospodarstvo le onim, kjer bi se točno izvajal zakon o občinah ter bi se grupirale velike občine po želji prebivalstva. To se pravi, da bi ne bilo treba občanom hoditi v obč. urad po eno uro daleč ali še celo več itd. Važno je tudi dejstvo, da je administracija sedanjih velikih občin mnogo dražja, kakor je bila poprej malih skupaj. Razen tega pa je še opravek na občinskem uradu veliko bolj neugoden v splošnem prevladuje tudi mnenje, da se naj enake občine družijo z enakimi, to je kmetijske s kmetijskimi, industrijske pa z industrijskimi.

Zelo važnega pomena pa je mariborski regulacijski načrt okolice in njega ukinitelj. Meseca marca tega leta je mestni gradbeni urad izdal načrt za regulacijo mesta Maribora z okolico, ki je ugoden izrecno samo za razvoj mesta. Napravili so neki zaščitni pas ter s tem zelo oškodovali delavski sloj, ki si v okolici ne sme zidati majhnih hiš, čeprav je znano, da so v Studencih, Radvanju, na Pobrežju in na Teznom bile grajene vedno le dostojne stanovanjske hiše. Sedaj pa se je prebivalstvo odločilo zidati v Pekrah, Razvanju itd., to je tik za tem regulacijskim načrtom. Prav v Studencih, Radvanju, Novi vasi in na Teznom bi se naj pospeševalo zidanje hiš, kjer so lepa stavbišča in cenena, da se s tem čimprej ti kraji strnejo v celoto in izpolnijo med njimi prazni prostori.

V primeru združitve okoliških krajev z mestom Mariborom pač ne moremo pričakovati, da bi se nam s tem davjave zmanjšale, ko dobro vemo, kaj vse je še potrebno Mariboru, kakor novi rotovž, velika bolnišnica, otroška bolnišnica, zdraviliški dom, otroški vrtci, meščanska šola, gimnazija, osnovne šole ter še več drugih javnih poslopij. Okolica kat takšna pa nima kaj koristnega pričakovati od te združitve ter bi ne bila zmožna nositi bremen enako z mestom. Mnenje prejšnjih občinskih odborov, kakor tudi prebivalstva je, da se tvorijo takšne občine, ki bodo gospodarsko sposobne in terensko ugodn za poznejšo priključitev k mestu. Sedaj pa je ta zadeva vsekakor preurajna. Maribor se naj razvija in boljša svoje finance, enako bo storila okolica, potem pa bosta vsekakor godna za združitev.

Bivša občina Tezno bi po številu prebivalstva in s svojo industrijo bila vsekakor sposobna za samostojno upravljanje, še ugodneje bi se pa širila in procvitala združena z Radvanjem, kar je edina želja prebivalstva. Danes pa je prebivalstvo z obstojem združitvijo nezadovoljno zaradi administracije, ne prikladnosti, davjatev itd. Uganja se samo neplodna politi-

ka, pri čemer pozabljamo gospodariti, prezirajo se želja in volja naroda ter se tu nekako ignorira. Zato ni čuda, da gospodarsko vedno bolj in bolj propadamo in ginemo. S. J.

Gospodarska življenja

Velika kmetijska rastava v Ptuju

Objavljeno je že bilo, da bo ptujski okraj priredil od 28. septembra do 6. okt. t. l. kmetijsko obrtno razstavo v »Društvenem domu«. Priprave so v polnem teku. Kaj pa bo vse razstavljeno? Vsi raznovrstni obrtni in industrijski izdelki, dalje lovska razstava, vsi kmetijski izdelki, poleg tega sadjarstvo in vino vseh letnikov, vse kmetijske potrebščine, različne naprave itd. Na razstavi bo tudi vinska poskušnja. Vse, kar ima ptujski okraj dobrega in zanimivega, vse bo na razstavi, tako da bo razstava res mudila tudi poučen vir glede ptujkega okraja. Če omenimo, da bo razstava plemenske živine in tudi premovanje konj in govedi ter druge živine, bo kmečki živelj prišel na svoj račun, ker bo prejel odlikovanja in nagrade za svoj trud in napredek. — Ptujski okraj, eden iz največjih okrajev v Dravski banovini, obdan od ene strani s slikovitimi vinorodnimi Halozami, na drugi strani z lepimi Slovenskimi goricami, vmes ob Dravi pa značilno Dravsko polje, je že v času Rimljanom bil veliko središče Rimske kulture. Preko Ptuja se je vršil pohod ljudskega preseljevanja. Stari spomeniki iz te prestare dobe dokazujejo dovolj jasno o veliki slavi tega okraja. Ptuj je bil od nekdanjega centrum vinske in sadne trgovine in je še danes. Kdor hoče videti Ptuj in ptujski okraj v vsej njegovih veličini nekdanj in danes, naj se udeleži razstave ter se posluži znižane železniške vožnje. Ptuj je že priredil več razstav, vinskih in sadnih, a ta sedanja bo največja. Vsi, ki so obiskali prejšnje razstave, so bili zadovoljni, upati je, da bodo tudi sedaj obiskovalci odnesli najlepše utise. Tudi bo ob priliki razstave v Ptuju zborovanje raznih združenj in korporacij, žalibog, da arheologi ne morejo počakati razstave. Nameravajo se prirediti izleti v Haloze in Slovenske gorice po znižani ceni z avtobusi, za prenočišče je tudi preskrbljeno, glede prehrane pa je itak znan Ptuj kod najcenejše mesto.

Lesni trg. Tudi v minulem tednu ni bilo večjih zaključkov glede lesne trgovine na ljubljanski borzi. Cene, ki se sedaj nudijo, so tako nizke, da nimamo izgleda na kako poživitev tovrstne produkcije. Na drugi strani pa hočejo naši odjemalci kupovati to blago v lirah, kar je seveda pri danih razmerah baš za naše predmete kolikortoliko zvezano z rizikom in kar tudi otežkočuje pravilno kalkuliranje. Skoro gotovo pa se prične izvoz okrogle bukovine v Italijo, ker so se pri izvozu bukovih hlodov dovolile znatne carinske olajšave in se italijanskim uvoznikom vsekakor bolj izplača produkcija testonov iz naših hlodov — doma v Italiji.

Tezenske novice

Nova zveza s postajališčem. Železniška uprava je ugodila mnogoletni želji občanov in dovolila proti malenkostni odškodnini prehod od zapornic v Gregorčičevi ulici preko železniškega zemljišča v Aškerčevo ulico, ki veže Tržaško cesto s postajališčem. Prehod za pešce bo že odprt te dni, za vozila pa, ko bo odstranilo oziroma premestilo mestno elektriško podjetje droge visoke napetosti v Aškerčevo ulici. Občani izrekamo našemu županu g. Volku prav lepo zahvalo, da nam je poleg mnogih drugih občekoristnih naprav preskrbel tudi to ugodnost.

Podaljšanje električnega omrežja. Tudi one ulice, ki še doslej nimajo cestne razsvetljave, bodo v najkrajšem času deležne te dobrote, ker se že vrše tozadevna pogajanja z mestnim električnim podjetjem.

Stavbeno gibanje. Kljub krizi se pridno gradijo zlasti majhne enodružinske hišice. Zelo lični hiši sta v zadnjem času zgradila gđc. Julčka Stropnikova v Šolski ulici in g. Gregorič v Gregorčičevi ulici. V Stritarjevi ulici bo zidal g. Meglič, v Maistrovi pa g. Gruntnar.

Sokolske veste

Klic obmeine postojanke

Kako pridemo na sokolski okrožni nastop pri Sv. Marjeti ob Pesnici

Za peš hojo navdušenim se nudi naravnost divna prilika in božanstveni užitek, potovati ali v smeri proti Sv. Petru do gostilne Kovačič in od tam na levo, ali v smeri proti Košakom do gostilne Krevh in od tam na desno preko železniškega mostiča in vinskih gričev, kjer vehti in zori zdaj zlato grozdje. Vso poldrugo uro dolgo pot pa potnike spremljajo muzicirajoči klopotci in črički. Za vožnje je na razpolago na glavnem kolodvoru avtobus ob 9. uri dopoldne in več avtobusov popoldne od 1. do 2. ure, istotako z glavnega kolodvora. Večje skupine za Zavtobusne vožnje naj se telefonično javijo sokolski pisarni ali pa naravnost poštnemu uradu pri Sv. Marjeti. Za vrnitev so istotako preskrbljeni avtobusi. Kolesarji bodo imeli lahko potovanje deloma po državni in nato po še boljši banovinski cesti. Torej ne manjka priložnosti za potovanje iz Maribora k Sv. Marjeti jutri, v nedeljo.

sti za potovanje iz Maribora k Sv. Marjeti jutri, v nedeljo.

Sokoli in Sokolice s slavnostnim krojem! Bratje Sokoli in sestre Sokolice, ki imajo slavnostne kroje, naj se na vsak način udeležijo okrožnega zleta in nastopa jutri 15. t. m. pri Sv. Marjeti ob Pesnici v slavnostnih krojih!

Največja obmejna nacionalna manifestacija naj postane sokolski okrožni nastop v nedeljo 15. t. m. pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Vsi Sokoli in Sokolice, vsi sokolstvu naklonjeni narodni ljudje naj to nedeljo smatrajo kot o b m e j n i sokolski narodni praznik ter naj s svojo udeležbo pozdravijo Sokolsko četo Sv. Marijeta ob Pesnici ob njeni petletnici in jo tako pobodrijo k nadaljnjemu vztrajanju in delovanju! Živela osokoljena severna meja! Zdravo!

Sportna gibanja

Službene objave OOLNP, Maribor. Termini drugorazrednih prvenstvenih tekem OOLNP Maribor so bili pomotoma napačno objavljeni. Pravilno bi se morale glasiti takole: 15.9. SK Lendava:SK Gradjanski; SK Mura:SK Drava; 22.9. SK Drava:SK Lendava; SK Mura:SK Ptuj; 6.10. SK Lendava:SK Ptuj; SK Gradjanski:SK Mura; 13.10. SK Drava:SK Ptuj; 20.10. SK Gradjanski:SK Drava. —

Tekme se vršijo vedno na igrišču prvomenovanega kluba.

Teniški dvomatch med juniorji ISSK Maribora in juniorji SK Rapida se bo vršil, jutri v nedeljo ob 15. t. m. ob 9. na igriščih ISSK Maribora v Ljudskem vrtu. Dvomatch se bo prvič vršil na rdečih prostorih, in bo jutrišnjaja prireditev nekaka neoficielna otvoritev rdečih teniških prostorov.

Iz življenja in sveta

S krvavimi madeži poškrabljeni abesinski prestol

Od Menelika II. do Haile Selasija — Nepojasnjene krvave skrivnosti — Kaj je z usodo zrušenega mladega cesarja Lidja Jassua — Živ ali mrt? — Zastrupljali so ga baje krškansko-koptski duhovniki z opijem

Preteča vojna v Abesiniji poživlja spomine na mnoge dogodke v abesinski zgodovini. V središču pozornosti je vsekar zgodba in mistika, ki se je ovijala okoli osebnosti zrušenega abesinskega cesarja Lidja Jassua. Nekako pred enim mesecem je šlo skozi svet poročilo o njegovi smrti. Marsikaj se je pisalo o njem, sedaj pa se ne ve, kako je z njegovo smrtjo. Morda je vse skupaj le legenda. Italijani si prizadevajo, da bi raziasnili vprašanje njegove smrti. Nekateri ameriški listi pišejo celo, da je Lidj Jassu na varnem pod italijansko zaščito. Italijani spretno izrabljajo vso to stvar in italijanski časopisi pišejo na dolgo in široko o Lidju Jassuju. Namen te pisave je vzbuditi sočutje z zrušenim nekdanjim abesinskim cesarjem, obenem pa prikazati, da je sedanji abesinski vladar Haile Selasi uzurpator.

»Mali Josua«.

Lidj Jassua, to je »Mali Josua«, je bil rojen leta 1896. Njegova mati je bila hčerka Menelika II., Teodita. Njen mož je bil eden onih sultanov, ki jih je sebi podredil Menelik II. Ime mu je bilo Ras Mihael, in je bil znan kot ognjevit abesinski nacionalist, ki ni poznal nobenega kompromisa. Bil je odločen nasprotnik belega plemena in njegovih držav, zlasti Britanije, Francije in seveda tudi Italije. Bil je turkofil po svojem prepričanju. Ko mu je žena Teodita umrla, je Ras Mihael izstoil iz krščansko-koptske vere in pristopil k islamu. Njegov sin Jassu je bil vzgojen v duhu svojega očeta, to je v mržnji do pripadnikov belega plemena.

Oporoka Menelika II.

Tragedija Menelika II. je bila v tem, ker ni imel sina. Leta 1910., ko je Menelik II. slutil bližajočo se smrt in konec moške linije dinastije, ki se je smatrala kot najstarejša na svetu in je izvajala svoje porenje do kralja Salamona, je zbranim dostojanstvenikom svojega cesarstva prečital oporoko, s katero je postavil svojega vnuka Jassuja za svojega naslednika. Rasa Tassam pa za re-

genta do njegove polnoletnosti. Leta 1913. je Menelik II. umrl in Jassu je zavzel abesinski prestol. Toda svetovna vojna je postala za abesinske razmere usodepolna.

Dve smrti v skrivnostnih okoliščinah.

Regent Ras Tassama je bil kakor Menelik II. velik prijatelj Nemčije. Poklical je v deželo nemške zdravnike, inženjerje in trgovce ter obdal mladega Jassuja s popolnoma nemško okolico. Izbruhnila je svetovna vojna. Na abesinskem dvoru so se pričele velike spletke. **Ras Tassama** je umrl v skrivnostnih okoliščinah, nakar so abesinski knezi izvolili za regenta in varuha mladega cesarja Haileja Georgisa. Na abesinskem dvoru se je položaj naenkrat spremenil, kajti pokazalo se je, da je Haile Georgis poslušno orodje v rokah francoskega poslanika v Addis Abebi. Režim je navalil na vse pristaše turško-nemške orientacije, dokler ni izrekel končno leta 1916. poglavar abesinske cerkve Abunar prekletstvo nad vsemi knezi in abesinskimi vladarji, ki pripadajo islamu. V tistem trenutku so vrgli abesinski knezi s prestola mladega cesarja Jassuja, ki je bil musliman. Mladi cesar je pobegnil v Volo k svojemu očetu in krenil z vojsko proti Addis Abebi, toda oče in sin sta bila izdana in sta padla v sovražnikove roke. Antantofilska stranka v Abesiniji pa je dvignila na prestol hčerko Menelika II., Jeodito, za regenta in prestolonaslednika pa je bil proglašen vnet pristaš antante Ras Taffari Makonen iz rodovine Selasijev. Ko je mlada cesarica Jeodita kmalu za tem umrla, in sicer tudi v precej skrivnostnih in čudnih okoliščinah, se je Ras Taffari v jeseni l. 1930. proglasil za »negusa negestija«, to je cesarjev vseh cesarjev pod imenom Haile Selasije.

Cesar, prikovan k skali z zlatimi verigami.

Toda boj za prestol »cesarja vseh cesarjev« s tem še ni bil zaključen. Na površju se je pojavil zopet Lidj Jassu, ki se mu je l. 1932. posrečilo, da je po-

begnil iz ječe in se zatekel v provinco Godam, ki je najbolj pristopna pokrajina Abesinije. Haile Selasi je z vojsko krenil proti Godamu. Posrečilo se mu je, da so njegove čete pograbile bivšega cesarja pri prehodu preko modrega Nila. Haile Selasi se je tedaj dobro pobrigal, da mu Jassu in uide več. Spravil ga je v graščino Garamulata, ki leži na neki nepristopni skali 3000 m visoko. Tedaj se je jela spletati legenda, kako je prikovan z zlatimi verigami k neki skali in ga čuva 7 straž. Ko je letos izbruhnil spor med Abesinijo in Italijo, se je naenkrat razširila vest, da je Jassu umorjen. Med ljudstvom so krožile govornice, češ, da so ga koptski duhovniki zastrupili s tem, da so mu postopoma dajali opija. Umorili so ga bojda v trenutku, ko se je med beduinskimi plemeni pojavil upor s ciljem, da se Lidj Jassu osvobodi. Toda abesinski narod navzlic temu ne veruje, da bi bil nekdanji mladi cesar res mrt.

Pri svatbi ne sme svirati godba

V Carigradu je te dni imal neki ženin velike sitnosti. Pri njegovi svatbi je namreč sodelovala godba na pihala in je priredil s svojimi sorodniki, prijatelji in znanci spreved z godbo na čelu. Toda kmalu je nastopila policija, ki je spreved razgnala. Ženin si namreč ob svoji hrupni svatbi ni poklical v spomin dejstva, da obstoja v Kemalovi Turčiji neki zakon, ki najstrožje kaznuje vsako nepotrebno razsipavanje. Tradicionalna turška družinska slavlja so namreč tirala premnoge v gospodarsko propast in je v tem iskati razloga za uvedbo omenjenega zakona, na katerega pa se mladi ženin očitno ni spomnil. Policija njegovega izgovora ni upoštevala in ga je občutno kaznovala.

Starec umrl 38 ur po poroki.

Jurij Merick Powler, star 82 let, je bil tik pred operacijo. Imel je samo še eno željo, da se poroči z miss Liliano Rocovo, ki je bila že v mladih letih njegova prijateljica. Zaradi tega se je z njo tudi

res poročil. Toda 38 ur po poroki je umrl za posledicami komplikacij, ki so sledile operaciji.

Lavalova hčerka trikratna državljanka.

Pred nedavnim poročena Lavalova hčerka José je dala pariškemu tisku dosti gradiva za obravnavanje njenega državljanstva. Njen mož grof de Chambrun ima namreč tri državljanstva, ker je potomec slavnega Lafayeta, ki je imel poleg francoskega tudi ameriško državljanstvo, do katerega je prišel zaradi svojih zaslug v ameriških osvobodilnih vojnah. Mati grofa Chambruna, ki je znana raziskovalka Shakespearea, pa bo na predlog angleške ženske zveze deležna tudi angleškega državljanstva. Na tak način se bosta njen sin in njegova žena, to je Lavalov hčerka, ponašala istočasno s francoskim, ameriškim in angleškim državljanstvom.

Greta Garbo — častna doktorica.

Nekateri ameriški listi so objavili vest, da namerava vseučilišče Shots California priznati filmski zvezdi Greti Garbo naslov častne doktorice. Pri slavnosti, ki bi bilo združeno s podelitvijo častne doktorate, naj bi Greta Garbo imela posebno predavanje o poljubnem turneju vprašanju.

Kdo pride v Amerikj do zasluzka.

V nekem ameriškem mestu v državi Nebraska je neko podjetje potrebovalo več uslužbencev. Pred sprejemom so morali vsi k izpitu ter odgovarjati na neka vprašanja, ki stavlajo inteligenco v preizkušnjo. Kandidatov ni manjkalo. Nekatera vprašanja so bila prav kočljiva, toda kandidati so si znali pomagati. Najboljše mesto pa je dobil kandidat, ki je odgovoril na vprašanje »Kako daleč more pes teči v gozd«. Omenjeni kandidat je odgovoril: »Samo do polovice gozda, kajti naprei že teče iz gozda.«

V vsako slovensko hišo „Večernik!“

Karolina Pučelik, roj. Böhm,
in sorodniki naznanjamo pretresljivo vest,
da nas je naš iskreno ljubljeni sin in bratranec, gospod

Miroslav Pučelik
industrijalec

danes nenadoma za vedno zapustil.

Pogreb predragega nam pokojnika se bo vršil v ponedeljek, dne 16. septembra ob 15. uri (3. uri popoldne) iz hiše žalosti Framšt. 62 na framsko pokopališče.

F r a m, dne 14. septembra 1935.

Rodbine

Pučelik, Meschitz in Šetinc

MARIJ SICALAN

ROMAN Sida Silanova

»Mati dobrotljiva, Ti, ki si tako neskončno trpela, usmili se me! Bodi tvoja molitev prošnja za mene, ki sem grešila in še grešim. Vdaj mi svojo moč, da ne bom več omahljiva in vklonljiva, kakor doslej. Popelji me na pravo pot dobre, poštene zakonske žene; izprosi mi ljubezni do moža, ki je dober in me ljubi! Obvaruj me skušnjav in vsega, kar bi me moglo speljati na kriva, grešna pota! Saj veš, o Mati Najvišja, Devica Prečista, kako šibke in nepremišljene smo Evine hčere, kako nespametno hrepenimo po prepovedanem sadu. Usmili se me, vodi me, varuj me...«

Marija je strmela s svojim milim obličjem nepremično v nebo, kakor da poslušala Sidino gorečo prošnje in jih sporoča dalje svojemu božjemu sinu. In Sida je molila dalje... Potem je vstala, odšla k spovednici in se spovedala. Po spovedi se je čutila silno olajšano, pomirjeno in utrjeno, in ko je zapustila dominikansko svetišče ter se vrnila po Stradonu v »Imperial« k svojemu možu, se ji je zdelo, da je od včerajšnjega dne, ko je v trenutku slabosti omahnila Radivojeviču v naročje, poteklo že zelo dolgo. Kje daleč je bila tista vožnja s čolnom na Lapad, kje vse tisto, kar jo je prej

burilo in mamilo. V svojem, iz trdnega sklepa porojenem tistem miru je čutila le eno samo neomajno dolžnost: biti Ervina zvesta in vdana žena.

»Nihče nima vsega,« si je ponavljala. »Kako je trpela moja uboga mama. Sredi vsega bleška bogastva je bila največja reva. In vendar je vdano prenašala svoj križ; nikomur ni tožila, nikogar ni preklinjala. In koliko temnejše in težje je bilo njeno življenje. Imela je moža, ki je ni ljubil, ki se ni zmenil za njo in je iskal užitka pri drugih. Moj mož me ljubi, vse na svetu sem mu in razen mene ne živi zanj nobena druga. Čemu bi se mu odtujevala? Zaradi česa in zaradi koga? Danila? Moj Bog, kako smešno, blazno bi bilo to! Zaradi človeka, ki me je tako sirovo prevaral. Preteklost je mrtva; bila je fata morgana neizkušene mladosti, otročjih domišljij in neumnih hrepenenj.«

Ervina je našla že pri zajutruku. »Kje si bila?« jo je vprašal začuden. »Iskal sem te že povsod.«
»Ugeni!«
»Na sprehodu?«
»Ne.«
»V kopalšču?«
»Tudi ne.«

»Kje potem?«
»V cerkvi.«
»V cerkvi?«
»Da, v cerkvi dominikancov, pri maši in pri — spovedi.«
»Ni mogoče.«
»Čutila sem globoko notranjo potrebo očistiti svojo dušo in jo pripraviti za srečno zakonsko življenje s teboj.«
»Si mar dvomila v najino zakonsko srečo?«
»Tako čudna je človeška družba, Ervin. Ženske nismo, kakor ste moški. Čutimo globlje in se drzujemo pred vsako malenkostjo, ki je vi nitj ne bi opazili. Biti hočem popolna, resnična žena. Ne zadovoljujem se samo z zunanostjo. Zato te prosim, bodi tudi ti ves moj mož!«
»Mar še nisem? Te ne ljubim, nisem dober, vdan in zvest?«
»Vse to si v polni meri. Ostani vedno, prosim te! Drži me, vodi me, da bo najina življenjska pot popolno prelitje v nedeljivo enoto. Hočeš?«
»To je moja vedna želja. Ne samo želja, volja je, Sida.«
»Odvadil si se moliti. Pozabil si na Boga. Tudi jaz sem. Toda danes sem ga spet našla, in to me je navdalo s tako globokimi in nežnimi čustvi, kakor da bi se v hipu vsa prerodila. Vrne se tudi ti k Bogu! Hočeš?«
Ervin je bil poslušal tiho in vdano, a razumel je ni. Vendar je odgovoril:
»Poizkusil bom. Tebi na ljubo.«

Ta čudna Sidina sprememba mu je vzbudila nejasna občutja nečesa nerodnega in skoraj neprijetnega. V duši si je skušal odgovoriti na nenadoma rojeno vprašanje:
»Kaj so vzroki in povodi?«
In napadla ga je njegova čudna manja psiho-analitskih razglabljanj, vtikovanja vseh stvari in reči v kalupe mrtvih filozofskih formul. V tistem hipu je skoraj pozabil, da mu je Sida žena. Postala mu je nehote objekt studija, kakor neko tuje, daljnje bitje iz množine bitij, ki so se kdaj doteknila njegovega vase pogreznjenega življenja. Toda v njem ni bilo zadosti predornosti, da bi se mu mogla poroditi tudi še tako rahla slutnja nečesa temnega. Njegove duševne oči so bile slepe za njene skrite globine, do katerih ni imel poti in ne ključev, ki bi mu odprli poslednja vrata.
Po tistem prvem obisku v cerkvi sv. Dominika in prvi molitvi pred Tizianovo »Madono« se je Sidino notranje življenje docela spremenilo. Njeno prejšnjo versko nebriznost je zamajala globoka vernost, ki se je že po nekaj dneh pričela stopnjevati do fanatizma, ki je Ervina plašil. Vstajala je vsako jutro rano, hodila redno k maši ter vedno pogosteje k spovedi in k obhajilu. Obhodila je vse mnogoštevilne dubrovniške cerkve in kapele, čitala nabožne knjige in živela strogo po vseh predpisih rimske katoliške cerkve. Spremenila se je pa tudi na zunaj, postala je mirna in tiha.

Spomenik psom, oslom in mulam in svetovne vojne

Na Dunaju bodo postavili v parku novega poslopja za varstvo živali, ki je last dunajskega društva za varstvo živali, spomenik psom, oslom, mulam, konjem in golobom, ki so bili v svetovni vojni, v kateri so opravili toliko važnih nalog. Pokroviteljstvo slavlja odkritja tega spomenika je prevzel državni tajnik za državno obrambo general Zechner.

Mizar cesarjev zet

Med mnogimi delavci in obrtniki, ki so se podali po bitki pri Adu leta 1896, na povabilo cesarja Menelika II. v Abesinijo, je tudi mizarjski mojster iz Madžarske, po imenu Ivan Gal. Kot spreten mizar si je kmalu dobil v Addis Abebi sloves in je dobil delo tudi v cesarjevem dvorcu. Zgodilo se je pa, da se je ena Menelikovih hčerk do smrti zaljubila v

lepega, postavnega mizarja. Razpletla se je cela veriga najneverjetnejših dogodkov, intrig in podobnega, dokler ni nazadnje cesarski papa moral ugoditi želji svoje hčerke in pristati na kaj svojevrstno poroko med mizarjem in cesarjevo hčerko.

Kitajci ne bodo smeli imeti več priležnic.

Kitajci so dobili sedaj nov zakonik, ki se v mnogih pogledih naravnost diametralno razlikuje od starega. V smislu določb novega zakona bo poročenim Kitajcem prepovedano imeti priležnice ali jih celo obiskovati. Kdor bo hotel obiskati svojo priležnico, bo moral zato zaprositi in dobiti specialno dovoljenje svoje zakonite žene. Če ne bo prizadeti tako postopal, se bo v smislu novih zakonskih določil občutno kaznoval. Ker je evidentno, da bo le malokatera kitajska žena — najbrže nobena! — dala možu dovoljejeje je glede priležnice, bo ki-

tajskim zakonskim možem sedaj huda predla. Izjemnega stališča bodo deležni le oni zakonski možje, ki bodo dokazali, da so imeli priležnico, oziroma priležnice že pred veljavnostjo novega zakona.

Turški pivovarji si znajo pomagati.

Neka velika turška pivovarna v Carigradu je za časa poletnih mesecev letos opremila vsako steklenico svojega piva s posebno številko. Pivci in kupci, ki so si te številke shranili, bodo lahko sodelovali pri zadevni loteriji, pri kateri so predvidene nagrade po 10, 30, 40 in 60 turških funtov na mesec. Zdi se, da Turkom pivo prav ne diši, ker bi sicer takšne loterije ne bile potrebne. Pri nas je konzum piva sicer precejšen, vendar bi najbrže podobna pobuda tudi pri nas povzročila še večji konzum piva.

Izprehod skozi ognjeni jarek.

Neki mladi musliman po imenu Kuda

Bux bo v Sureju na Angleškem napravil pred učenjaki in strokovnjaki svojevrsten izprehod. Pripravljen je namreč korakati skozi jarek, ki je dolg 18 m in ob katerem bodo ves čas švigali ognjeni zublji. Z letalom bodo pripeljali iz Indije posebno obleko za ta svojevrsten izprehod, ki ga hoče napraviti mladi, korajžni musliman.

Uradnice se ne bodo smele šminkati.

Turški minister pravosodja je ugotovil, da se turške uradnice prav obilo poslužujejo raznih sredstev šminkanja in lepoticenja. V država Kemala pa je marsikaj prepovedano in zaradi tega je nekoga dne naenkrat izšla posebna okrožnica omenjenega ministra, da je vsako uporabljanje raznih lepoticnih in šminkarskih sredstev prepovedano. Obenem je presenetil minister uradnice še z dodatnim odlokom, v smislu katerega morajo uradnice pri uradnem delu imeti na sebi poseben črn delovni predpasnik.

Jutri vsi k Sv. Marjeti ob Pesnici na SOKOLSKO PRIREDITEV!

Mali oglasi

Razno

POPRAVILA DAMSKIH KLOBUKOV
vseh vrst, najmodernejša oblika, dobra izpeljava, prevzame po najnižjih cenah in hitro izvrši Ana Hobacher. Aleksandrova 11. 3775

POHIŠTVO
lastnega izdelka dobavljajo po skrajno zmernih cenah Zaloška pohištva združenih mizarjev, Vetrinjska ulica 22. nasproti tvrde V. Weixl. 9-L

JOS TICHY IN DRUG.
Konces. elektrotehnično podjetje, Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 27-56. Izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah

V HIGIENIČNI MESNICI
v Orožnovi ulici priporoča prvovrstno sveže meso po solidnih cenah Joško Radi 3402

ŠOLSKE TORBICE.
aktovke, nahrbtnike kupite najceneje pri tvrdki M. Sterbal, Meljska 2 (palača Vlahovič). 4045

C. RAZBORŠEK
pod »Veliko kavarno« mizarstvo za pohištvo. Naisolidnejše delo. Prevzem vseh popravil, poliranje glasovirjev. Cene nizke. 4086

BUČNO OLJE
vedno sveže. J. Hochmiller, tovarna bučnega olja, Maribor, Taborska 7. 4107

NAMIZNA JABOLKA
kupi in prodaja Jakob Kuntner, veletrgovec s sadjem, Maribor. Kopitarjeva 12. 4108

DENAR SI KUJETE!
Če prodate ponošene obleke, čevlje in perilo v znani starinarini Donko v Vetrinjski ulici 24. 3403

REGENTIN
Igle za pletilni stroj »Regentin« in sicer cylinder števil. 60 in 132 in patent števil. 30, 66, 84, 42, vsega 873 komadov, iz konkurzne mase Josipa Tomazič prodaja en bloc konkurzni upravitelj dr. L. Mühleisen, Maribor, Sodna ul. 14. 4111

V GOSTILNI KREML
v Zgornjem Radvanju v soboto in nedeljo domače pečnice in češpljevi cmoki, kakor perutnina. 4115

TRI LEPI MLADE MAČKE
se oddajo. Mejna ul. 40, Pobrežje. 4149

GOSTILNO
dam zelo ugodno v najem. Naslov v upravi »Večernika«. 4116

VINOTOČ
na Kalvariji. Lep sprehod. Dobro vino. 4130

ALI VEŠ?
da dobiš moške toplance s petami za Din 28.—, ženske s petami Din 16.—. Blago prvovrstno in to samo pri Lovcu, Glavni trg 4, dvorišče 4141

GOSTILNA »TRST«
nasproti bolnice, toči novi vinski mošt, bizeljski poturizer in kakor že znano ljubtomerska prvovrstna vina, dobra kuhinja, domači profi. Se priporočata Aloiz in M. Jarc. 4144

KAM PA KAM?
V nedeljo 15. septembra v gostilno Hausampachern. Tam priredi Gasilska četa trgatveno veselico. Za dobro pijačo in jedajo bo preskrbljeno. Vljudno vabi Hausampachern. 4119

STAMPILJE
T. SOKLIČ
Mbr. Aleksandrova
Zastopnike spremem
Posesti
Poceni prodam
HIŠO
z vrtom. Žigart, Kozjak, pošta Pesnica. 4139

DRUŽINSKE HIŠE
okolica od 15.000, obrestonosne mestne od 100.000, vile, mestne od 180.000 dinarjev naprej; posestva, vinogradna, sadonosa, vseh velikosti. Gostilne, mestne in podeželske, prodaja ugodno Posredovalnica Maribor, Slovenska ul. 26. 4127

V najem
V najem dam
HIŠICO
v Špesovem selu. Vprašaj Klavniška 14. 4136

Prodaj
KOTLE ZA ŽGANJEKUHO.
bakrene brzoparilnike (»Alfa«) s pripravo, ki je tudi za žganjekuho, kotle za svinjsko krmo in perilo, vse solidno delo, dobite najceneje samo pri tvrdki Jakob Kos na Glavnem trgu 4. 4053

OTROŠKI VOZIČEK.
nov, poceni napredaj. Turnerjeva 36, pritličje levo. 4065

JEDILNICE
spalne sobe, kuhinjske opreme, stole vseh vrst kupite najceneje pri Novaku, Koroska 8, Vetrinjska 7. 4066

VINO,
prvovrstno 8.—, sadijavec no vi sladki 2.— Din, čez ulico v novem buffetu Postržin, Pobrežje, Gosposvetska 56. 4090

Prodaj po ugodni ceni
GLASOVIČ,
kratek, črn, polovična cerna, proti hranilni knjizici Nekrep, Vetrinjska 4, Maribor 4075

SLADKO NAMIZNO GROZDJE
lahtnina in muškati, kg 4 Din, oddaja Badlova ulica 7, od 5 kg naprej franco hiša. Telefon 24-48. 4092

DOBRO VINO
po 7 Din od 5 litrov naprej v vinotoču Mar, Lorbek, Sv. Peter - Malečnik št. 34 (nad Gorco). Naročila tudi Einspielterjeva 40. 4104

FOTOAPARAT
6½x9, Certosport, dvojni iztež, Trioplan. 4.5. Compur, za plošče in pakfilm, napredaj. Pekarna Čebokli, Glavni trg. 4105

PRODAM PO 1800 DIN
nove pleskane spalnice, garantirane. Mejna ul. 34. 4109

DVOKOLESA
prodajem zaradi konca sezone proti plačilu na obroke. Ussar, Trubarjeva ul. 9, Maribor. 4121

KOLO
firme »Rekor« dobro ohranjeno, je ugodno napredaj. — Podlesnik, Vinarska 13. 4125

POHIŠTVO
prodaj zaradi preselitve. — Tržaška c. 3, dvorišče, začaj. 4145

VIOLINO PRODAM.
Smetanova 38. 4433

LEPO JEDILNICO,
perzijske preproge, usnjen naslanjač, otroški voziček, stola za obloko in razne druge predmete prodam. — Meljska 41-I. 4132

MIZARSKO ORODJE
za prodati. Smetanova ul. 34. 4129

Sobo odda
SOBO,
meblirano, lepo, poseben vhod, za stalnega namočeneca takoj oddam. Stritarjeva ul. 5, prvo nadstropje. 4032

OPREMLJENO SOBO
s posebnim vhom oddam takoj dvema gospodoma v bližini glavnega kolodvoza. Naslov v upravi »Večernika«. 4064

KABINET
oddam gospodu. Fochova ul. 18. 4110

LEPO OPREMLJENO SOBO
oddam. Maistrova ul. 38-I, desno, desno zvoniti. 4117

OPREMLJENO SOBO
oddam boljši dami ali gospodu. Istantem se prodaja star šivalni stroj, Banič, Glavni trg 23-I. 4126

SOBO
oddam dvema gospodoma ali gospodičnima, event. z vso oskrbo, Aleksandrova c. 26-II. 4131

Prazno, lepo, podstrošno **SOBO**
tako oddam. Vojasniška ulica 1. 4038

SOLIDNEMU GOSPODU
oddam sobo s hrano, Aleksan
drova cesta 64, vrata 6, 4147

SOBO
s štedilnikom oddam. Studen-
ci, Slomškova ul. 9, 4152

LEPO OPREMLJENO SOBO
oddam v centru. Stolna ul. 1,
vrata 1, 4153

Stanovanje

SOLNČNO STANOVANJE,
dve sobi in kuhinjo z balko-
nom in teraso oddam. Alja-
ževa 9, 4033

STANOVANJE,
sobo, kuhinjo in balkon, ta-
koj oddam. Studenci, Ciril-
Metodova 17, 4082

STANOVANJE
z eno sobo in kuhinjo v vili
pri parku, oddam s 1. okto-
brom. Ravnotam oddam dve
sobi, eno takoj eni ali dvema
osebama, drugo pa s 15. sep-
tembrom. Trubarjeva ul. 11-1,
4113

GOSPODA
sprejem na stanovanje. Na-
slov v upravi »Večernika«,
4120

DVA DIJAKA
ali dijakinji sprejem na do-
bro hrano in stanovanje. Gre-
goričičeva ul. 29, 4128

DELAVCE
sprejem na stanovanje in
hrano. Gubčeva 3-I. Melje,
4135

Oddam takoj mali družini
SOBO, KUHINJO
na dvorišču. Kolenc, Tržaš-
ka c. 5, nasproti Primorske,
4137

Vzajem postnega
GOSPODA
na stanovanje, Koroška 74,
4140

Kupim

ODPADKE ŽELIŽA,
kovine, litine ter vsakovrst-
ne stroje kupuje in prodaja
po najvišjih dnevnih cenah
vsako množino Justiu Gutin-
čič, Maribor, Tatnenbachova
ul. 14, 3704

STANOVANJE,
soba, kuhinja, klet, drvarni-
ca, oddam takoj. Sande, Sv.
Peter pri Mariboru, 4150

Službo išče

IZVEŽBANA PLETILJA,
veščka tudi šivanja pletenin,
želi spremeniti službo. Na-
slov v upravi, 4047

Inteligentna, poštena
NATAKARICA
išče službo. Ponudbe pod
»Kavcija« na upravo lista,
4085

REDUCIRAN DRŽAVNI
USLUŽBLNEC
z znanjem več jezikov, ki je
že delj časa brez zaposlitve,
prosi za kakršnokoli zaposli-
tev. Sprejme vsako delo. Na-
slov v upravi »Večernika«,
3930

SLUŽKINJA,
ki zna kuhati in vsa hišna
dela opravljati, išče službo
k manjši družini. Naslov v
upravi, 4151

Službo dobi

AKVIZITERJA
in prodajalca tekstilne stroke
sprejememo. Izurjeni in vajeni
posečati privatne stranke
imajo prednost. Ponudbe na
upravo pod značko »Akvizi-
ter«, 3797

PRODAJALKA
zmožno slovenščina in nemšči-
ne sprejme galanterijska trgo-
vina. Pismene ponudbe z ra-
vedbo dosejanega službova-
nja pod »Zmožna« na upravo
»Večernika«, 4071

Pouk

MISS EDITH OXLEY
poučuje angleščino in franco-
ščino od 1. oktobra naprej.

GLASOVIR
poučuje učiteljica z državnim
izpitom. Leopoldina Ussar,
Trubarjeva ul. 9-I, 4122

SOLOPETJE
poučuje Svarča, Maistrova
19-II, 4142

Znanja želi

VDOVA
38 let stara, želi znanja z že-
lezničarjem ali boljšim de-
lavcem. Dopise pod »Jesen«
na upravo »Večernika«, 4103

Lepo jesensko blago
po

8-
DIN 4068

Trpinov bazar

Priporočamo naše

NOVOSTI
ZA JESEN

TRGOVSKI DOM, MARIBOR

HALO!

Kdor hoče majhno od ceste v stran stopiti
mora v gostilno

„BALKAN“

stopiti. Tam se dobijo dobra vina pa tudi za
pojesti ni slabo ter tudi ne predrago. Torej
poskusite enkrat, boste se prepričali. 4143

HALO!

HALO!

HALO!

Naznilo preselitve in otvoritve.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem svojo
pekarno na Pobrežju Aleksandrova cesta 4, preselil
v novo zgrajeno parno pekarno v
Mariboru, Sp. Radvanjska c. 43,
vogal Metelkove ulice.

Ob tej priliki smatram za dolžnost, da se vsem
vsem svojim dolgoletnim odjemalcem najiskrenejše za-
hvalim za izkazano zaupanje in jih prošim, da mi to
ohranijo tudi v bodoče.

Priporočam pa se obenem na svojem novem me-
stu in bom skušal tudi na tem zadovoljiti p. n. odje-
malce, in to tembolj, ker sem svojo pekarno uredil
najmodernejše tako, da ustreza vsem higijeničnim pred-
pisom, ki jamčijo za najboljšo kakovost kruha in peciva.

Z odličnim spoštovanjem 4134

Ledinšek Josip, pekovski mojster,
Maribor, Sp. Radvanjska cesta št. 43.

Darujte za Pomožno akcijo!

POSOJILNICA

R. Z. Z. O. P.

MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVljena LETA 1882

Stanje hranil, vlog blizu 60 milijonov Din
Rezervni sklad nad 10 milijonov Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na
tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

„ELISE BOCK“

vse preparate stalno na zalogi

DROGERIJA IVAN PEČAR

kosmetika

MARIBOR, GO/PO/KA UL. 11

Zahtevajte brezplačno kataloge in svetovalca!

ALI STE ROJENI

MED LETI 1859—1919?

Citatelji in citateljice tega lista rojeni med 1859—1919
se iskreno naprošajo, da nujno navedejo svoje ime in
natančni datum rojenja. Sljajni astrolog, katerega znan-
stvena raziskavanja so splošno priznana in obsežno
komentirana v vsem tisku, se je odločil, da bo cita-
teljem in citateljicam tega lista objavil svoje senzacijon-
alne studije na podlagi katere morejo generacije
rojene med 1859—1919 zbolj-
šati svojo ekzistenco in do-
seči srečo, zdravje, ljubezen
itd. Ta objava je največje
važnosti ter nudi vsem bra-
kam in bralecem edinstveno
priliko, da uresničijo svoje
želje in dosežejo srečo. Brez-
pogrešna jasnovidnost gra-
fologije in astrologije vam
bo razjasnila:

1. Vaš značaj, njegove kva-
litete, njegove napake;
2. Vaše izgledne v ljubezni;
3. Vaše izgledne v kupčijah;
4. Vaše izgledne v pododo-
vanju;
5. Vašo življenjsko dolgot;
6. Vaše prijatelje in Vaše
protektorje;
7. Vaše sovražnike, zahrbt-
nosti, krivične obdolžitve
itd.;
8. Potovanja, spremembe bivališča;
9. Zadeve v rodbini;
10. Vse, kar želite zvedeti o loterijskih zadevah.

Citiramo nekaj izmed tisočev zahvalnic, katere preje-
ma ta sljajni znanstvenik iz vseh krajev sveta. »Go-
spa Irma Schwarz iz Ljubljane; se zahvaljuje najpri-
srčneje, ker je v njenih najtežjih finančnih nepri-
likah postala njegov nasvet igrala v loteriji in za-
dela 150.000 Din.«

Pišite brez odloga, pošljite še danes Vas rokopolis in
rojstni datum ter 30 Din kot honorar za Vašo psih.
analizo in horoskop natančne in stalno adresno:

Grafološki bureau — CELJE
POSTNI PREDAL 106

ZAHVALA

Za mnoge dokaze sočutja ob izgubi našega najdražjega soproga in očeta

Ivana Orthaberja

višjega poštne kontrolorja

se najpriprčneje zahvalujemo. Posebej pa zastopniku poštne direkcije, viš-
svetniku g. dr. Leberju, upravniku pošte Maribor II. g. Klemenčiču, zastop-
niku pošte Maribor I. šefu t. t. sekcije inž. Podboju, g. višjemu kontrolorju
Šetincu za ganljiv govor, g. policijskemu oficialu Lipušu, gg. zastopnikom
»Zadruga«, vsem tovarišem in nameščencem mariborske pošte, »Poštnemu
rogu«, »Glasbenemu društvu«, vsem darovalcem vencev in cvetja ter sploh
vsem, ki so spremili nepozabnega pokojnika na zadnji poti.
Maribor, dne 14. septembra 1935.

4106

Zalujoča ženain otroci

Za jesen in zimo

Pletenine Traun

Odlično priznana pletarna
Paule Traun, Slovenska u-
lica 8 nudi damam in go-
spodom pletene puloverje,
veste, bluze in še drugo vse
lastnega izdelka.

Traunove pletenine so do-
segle velik uspeh tudi na
mariborski modni reviji.

Traunove pletenine
3826

Spomnite se CMD

Čitajte „Večernik“!

G. G.

Člane kreditne zadruga državnih uslužbencev
naprošamo, da se pri nabavi čevljev poslužijo nakaznic za tvrdko

Peko

Maribor, Slovenska ul. 12

RANILNICA

Centrala: **MARIBOR** v lastni novi palači na oglu
Gosposke - Slovenske ulice

DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

**Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso
svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno**

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun
po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej
Južnoštajerska hranilnica

